

***НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА НАДЗОР НА
ПАЗАРА
2015 г.
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ***

1. ОБЩА ОРГАНИЗАЦИЯ И ИНФРАСТРУКТУРА НА НАДЗОРА НА ПАЗАРА

1.1. ОПРЕДЕЛЯНЕ И ОТГОВОРНОСТИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ОРГАНИ ЗА НАДЗОР НА ПАЗАРА

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Държавната агенция за метрологичен и технически надзор е държавен орган, осъществяващ надзор на пазара на продукти, попадащи в обхвата на директивите от Нов подход и Регламент (ЕС) № 305/2011, с изключение на медицинските изделия, както и контрол на качеството на течните горива.

ДАМТН извършва надзор на пазара и на продукти, попадащи в обхвата на Директива 2009/125/ЕО относно изискванията за екопроектиране към продукти, свързани с енергопотреблението, Директива 2011/65/ЕО относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (RoHS) и Директива 2002/96/ЕО относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (WEEE).

Структурата на ДАМТН е централизирана, изградена от централните офиси на главните дирекции на агенцията и регионалните им отдели.

Дейността по надзор на пазара се осъществява от 188 служители.

Бюджетът на ДАМТН за дейностите по надзор на пазара е 2 907 198 лв. (1 486 427 евро).

Комисия за защита на потребителите (КЗП)

Комисията за защита на потребителите е специализираният държавен орган в България по проблемите на потребителската защита и един от основните органи за надзор на вътрешния пазар. КЗП е колегиален орган към министъра на икономиката и енергетиката. Тя е юридическо лице на бюджетна издръжка – второстепенен разпоредител с бюджет. Седалището на институцията е в София, като има и регионални звена в страната. Общата ѝ численост е 176 щатни бройки. Основните компетенции на КЗП се определят от Закона за защита на потребителите, Закона за туризма, Закона за потребителския кредит, Закона за електронната търговия, Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние и частични по Закона за виното и спиртните напитки, Закона за тютюна и тютюневите изделия, Закона за генетично модифицирани организми, Закона за движението по пътищата, Закона за управление на отпадъците, както и в подзаконовите актове по тяхното прилагане.

Основни цели на КЗП са:

- създаване на условия за защита на основните права на потребителите;
- надзор за обща безопасност на стоките и услугите на българския пазар;
- защита на икономическите интереси на потребителите;
- защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики;
- осигуряване защита на потребителите на туристическия продукт;
- развитие на системата за решаване на потребителски спорове, чрез извън съдебни способности (помирително производство и медиация);
- осигуряване на правото на информация и повишаване на нивото на образованост на потребителите.

Бюджет на разположение на КЗП за надзор на пазара за 2013 г., в номинално изражение – 733 555 EUR.

Персонал на разположение на органите за надзор на пазара (единици в еквивалент на пълно работно време) – 129 бр.

Брой на инспекторите на разположение на органите за надзор на пазара (единици в еквивалент на пълно работно време) – 108 бр.

КЗП не разполага с вътрешни /собствени/ лаборатории за изпитване на продукти. Изпитванията се възлагат на независими лаборатории.

Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ)

Българската агенция по безопасност на храните извършва контрол при производството, вноса, опаковането, преопаковането, пускането на пазара, съхранението, търговията и предлагането на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, спазвайки разпоредбите на законовите и подзаконовите нормативни документи.

Уеб сайт на БАБХ: <http://www.babh.government.bg>.

Ежегодно се изготвя Национален план за контрол на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, който се утвърждава със Заповед на изпълнителния директор на БАБХ и се изпраща до директорите на Областните дирекции по безопасност на храните (ОДБХ).

Всяка ОДБХ изготвя Регионален план за контрол на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, който се утвърждава със Заповед на директора на ОДБХ.

В съответствие с изготвените Регионални планове за контрол, инспекторите към отдел „Растителна защита”, при проверка в обектите за производство, преопаковане или търговия, както и при земеделски производители, вземат проби от торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати за проверка на съответствие с декларирания от производителя състав.

Пробите, взети за анализ за целите на контрола се анализират в Централна лаборатория за химични изпитвания и контрол (ЦЛХИК), която е национална референтна лаборатория.

В Националния план за контрол на торове през 2015 г., се предвижда да се вземат за анализ приблизително 50 бр. проби, за установяване на съответствие на торовете с изискванията на Регламент (ЕО) № 2003/2003 за торове с маркировка „ЕО TOP”.

1.2. МЕХАНИЗМИ ЗА КООРДИНАЦИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ НАЦИОНАЛНИТЕ ОРГАНИ ЗА НАДЗОР НА ПАЗАРА

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

С акт на правителството – ПМС № 180/2005 – е създаден Съвет за координация и обмен на информация между органите, осъществяващи контрол на пазара на стоки. Функцията на Съвета, като координиращо звено, позволява постигане на добър обмен на информация между органите по надзора на пазара в България.

За целите на надзор на пазара има сключени споразумения за сътрудничество между ДАМТН и Агенция „Митници“, Комисия за защита на потребителите, Дирекция за национален строителен надзор, Комисия за регулиране на съобщенията и Контролно-техническата инспекция. Сътрудничеството се осъществява чрез размяна на информация, действия по сигнали подадени от една от страните, съвместни действия и др.

Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ)

При извършване надзор на пазара на торове Българската агенция по безопасност на храните си сътрудничи с Агенция „Митници”. Когато се установи, че торовете не отговарят на изискванията, инспекторите предприемат необходимите действия съгласно своите правомощия по Закона за защита на растенията, като незабавно уведомяват митническите органи и в уведомлението за внос се поставя текст „Продукт, несъответстващ на изискванията”. В тези случаи торовете не се допускат за свободно обращение.

1.3. СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ НАЦИОНАЛНИТЕ ОРГАНИ ЗА НАДЗОР НА ПАЗАРА И МИТНИЦИТЕ

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

В изпълнение изискванията на Регламент (ЕО) № 765/2008, ДАМТН осъществява сътрудничество с Агенция „Митници“, на основание Инstrukция за взаимодействие между двете институции от 2009 г. Провеждат се регулярни работни срещи между служителите на двете институции, чрез които е постигната оптимална координация при взаимодействието.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)

На основание двустранно подписана Инstrukция за взаимодействие, Комисията за защита на потребителите и Агенция “Митници” провеждат целогодишна съвместна кампания за предотвратяване допускането на опасни стоки на територията на България.

Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ)

Сътрудничеството между Българската агенция по безопасност на храните и Агенция „Митници” се осъществява на база инstrukция за взаимодействие между двете институции за повишаване на контрола на търговските пратки и в частност контрол при внос на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, извършване на съвместни действия и обмен на информация.

1.4. СИСТЕМА НА СЪЮЗА ЗА БЪРЗ ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ – RAPEX

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

ДАМТН получава информацията, постъпила по системата за бърз обмен на информация за опасни стоки (RAPEX), чрез контактната точка – Комисията за защита на потребителите. Извършват се проверки на продукти – обект на нотификации и се изготвят реакции за откритите нотифицирани продукти.

Предприемат се мерки в съответствие с чл. 20 от Регламент (ЕО) № 765/2008 към открити продукти, които носят сериозен риск при употребата им, като се информира Европейската комисия и другите държави членки чрез системата RAPEX в съответствие с чл. 22 от Регламент (ЕО) № 765/2008.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)

Комисията за защита на потребителите е контактна точка за България в Системата за бърз обмен на информация между страните-членки и Европейската комисия за мерките и действията, предприети относно потребителските нехранителни стоки, представляващи риск за здравето и безопасността на потребителите – RAPEX. Като контактна точка, КЗП координира дейността на контролните органи по Закона за здравето по отношение на безопасността на козметичните продукти и по отношение на производството, пускането на пазара и употребата на определени опасни вещества, препарати и изделия по изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH); Държавната агенция по метрологичен и технически надзор по отношение на безопасността на стоките в обхвата на Закона за техническите изисквания към продуктите, Министерството на околната среда и водите – по изпълнението на изискванията на Регламент (ЕО) № 1907/2006; Изпълнителната агенция "Главна инспекция по труда" към министъра на труда и социалната политика – по изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) № 1907/2006, Агенция „Митници” по отношение на стоките внос от трети страни и Национална служба „Полиция”.

КЗП обработва, анализира, превежда и предоставя разпространяваната по системата RAPEX информация на съответния компетентен орган по електронен път и на хартиен

носител чрез определени от органите контактни лица. Изпраща уведомления за доказано опасни стоки, разкрити от КЗП и от друг контролен орган, като преди това е изпълнила задължението си да провери целостта на информацията, необходима за изпращане до Европейската комисия.

Координацията се осъществява на база Наредбата за условията и реда за предоставяне на информация за стоки и услуги, които представляват риск за потребителите, и за реда за осъществяване на сътрудничество между производителите, дистрибуторите, лицата, предоставящи услуги, и контролните органи и приети Правила за функциониране на национална мрежа за обмен на информация между контролните органи за наличие на опасни стоки на българския пазар.

1.5. ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ICSMS

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Национален администратор на ICSMS е Министерството на икономиката и енергетиката. ДАМТН също участва в системата. ДАМТН публикува в ICSMS информация за продукти, носещи риск, за изпитани продукти, за продукти, към които са предприети принудителни административни мерки, за реакции по RAPEX нотификации, за резултати от продължени проверки, прехвърлени от друг орган по надзор на пазара на държавите членки и др.

От 2013 г. в ICSMS са публикувани данни за пиротехнически изделия, за строителни продукти, за електрически съоръжения съгласно изискванията на нисковолтовата директива, за електрически съоръжения съгласно директивата за електромагнитна съвместимост и др.

1.6. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО НАДЗОР НА ПАЗАРА, КАКТО И НА СЪОТВЕТНИТЕ ПРОЦЕДУРИ

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

При осъществяване на дейностите по надзор на пазара се следва единен подход във всички сектори, като се отчита спецификата на различните продуктови групи.

При осъществяване на дейностите по надзор на пазара се прилага както проактивен, така и реактивен подход.

Реактивният подход е свързан с действия при получени: уведомления от Агенция „Митници“, нотификации от система RAPEX, постъпила информация чрез ICSMS или от органи по надзор на пазара на други държави членки; жалби и сигнали от: граждани, икономически оператори, обществени организации, други национални контролни органи; средства за масово осведомяване и др.

Активни действия са планираните действия по надзор на пазара:

- дейности в съответствие със секторната програма в изпълнение разпоредбата на чл. 18, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 765/2008;

- дейности по обмен на информация в групите за административно сътрудничество (ADCO) и участие в съвместни проекти на PROSAFE.

При проактивния подход се извършва предварително планиране на проверките. Продуктовите групи се определят по предварително зададени критерии: анализ на извършените проверки; продукти, за които са установени несъответствия; анализ на резултати от проверките по постъпили сигнали и жалби; групи продукти, за които са получени нотификации от RAPEX и ICSMS; продукти, за които са получени уведомления от Агенция „Митници“; продукти, попадащи в обхвата на нововъведени директиви//регламенти или директиви,, по които не са извършвани проверки; продукти със сезонна употреба; групи

продукти, обсъждани в ADCO групите; продукти, включени в проекти за съвместни действия в рамките на ЕС и др.

При реактивния подход се извършват проверки на продукти, за които са постъпили жалби и сигнали от: граждани, икономически оператори, обществени организации, други национални контролни органи; средства за масово осведомяване, нотификации, постъпили чрез RAPEX, информация от ICSMS и от други държави членки.

За всички дейности, от планирането до отчитането на резултатите, са разработени процедури, които осигуряват единен подход при осъществяване на дейността по надзор на пазара.

ДАМТН прилага процедура за извършване на извънпланови проверки по постъпили жалби и сигнали от: граждани, икономически оператори, обществени организации, други национални контролни органи; средства за масово осведомяване, нотификации, постъпили чрез RAPEX, информация от ICSMS и от други държави членки.

Данни за възникнали инциденти със съоръжения с повишена опасност като повдигателни съоръжения, съоръжения под налягане, асансьори и др. се събират и анализират на всеки шест месеца. Води се регистър на аварията и злополуките, свързани с горепосочените съоръжения.

На интернет страницата на ДАМТН в рубрики „Опасни продукти“ и „Продукти с установени несъответствия“ се публикува информация съответно за доказано опасни продукти, за които са изготвени нотификации или реакции към система RAPEX и за несъответстващи на изискванията продукти.

След приключване на проверките на определена продуктова група се публикуват и резултатите, като се посочват най-често срещаните констатирани при проверките несъответствия.

При осъществяване на дейността по надзор на пазара и при констатиране на несъответствия, на икономическите оператори се налагат административно-наказателни санкции (имуществени санкции и глоби) и принудителни административни мерки (спиране разпространението, изтегляне и изземване на продукти). Тези действия се предприемат в съответствие с принципа на пропорционалност.

На търговци се налагат имуществени санкции от 250 до 1 000 лв.; на производители/вносители се налагат имуществени санкции от 500 до 15 000 лв. На физически лица се налагат глоби от 200 до 5 000 лв. Най-високата санкция от 15 000 лв. се налага на лицата, пуснали на пазара продукти, които не съответстват на определените към тях съществени изисквания и на лицата, които са пуснали на пазара продукти с неосценено и неустойчиво съответствие.

ДАМТН налага принудителни административни мерки към несъответстващи продукти като забранява разпространението им и/или нарежда изтеглянето им от пазара. Икономическите оператори изтеглят, изземват и унищожават продукти, носещи сериозен риск, когато несъответствието не може да се отстрани технически.

В рамките на дейностите по превенция ДАМТН допринася за повишаване информираността на бизнеса и обществото, както чрез публикуване на отговорите на поставени от бизнеса и другите заинтересовани страни въпроси така и при чрез преки срещи с представители на бизнеса, и чрез средствата за масово осведомяване. Обект на разясняване са изискванията на европейската законодателна рамка относно безопасността на продуктите, процедурите за оценяване на съответствието и др.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)

КЗП извършва проактивен и реактивен контрол на пазара. Проактивният контрол е на база анализ на текущото състояние на пазара, резултати от предходни периоди, жалби на потребители, информация от други контролни органи, публикации в медии и др. Изразява се чрез планиране на кампании за конкретни продуктови сектори и пазарни дялове. Реактивният контрол се осъществява чрез незабавни проверки на база получени

нотификации по система RAPEX, уведомления от Агенция „Митници”, информация от медии, жалби на потребители.

Всяка постъпила жалба в КЗП се регистрира в Единна деловодна система /ЕДИС/ и по нея се образува преписка със строго определени срокове за приключване. КЗП отделя специално внимание за установяване на степента на удовлетвореност на потребителите и на нейното развитие във времето, тъй като я счита за сериозен индикатор за състоянието на пазара. За целта КЗП внимателно анализира постъпилите жалби и сигнали като на тази база се определят проблемите в различните отрасли и се планират кампаниите за контролната дейност.

КЗП няма процедура и система на наблюдение на инцидентите.

Усилията на Комисията за поддържане на спокоен и балансиран пазар включват постоянно оптимизиране на контрола върху безопасността на предлаганите стоки и услуги чрез предприемане на мерки при осъществяване на своите цели, именно:

- осигурява максимална прозрачност относно възможните рискове на пазара с цел още по-пълно информиране на потребителите за наличие на опасни стоки чрез публични регистри на интернет страницата на КЗП (www.kzp.bg):
  - Регистър за откритите на българския пазар опасни стоки – предоставя информация за откритите на българския пазар опасни стоки, съдържаща описание, снимков материал, риска, който съдържат и предприетите доброволни или принудителни мерки;
  - Регистър за откритите на европейския пазар опасни стоки – предоставя информация за откритите на европейския пазар опасни стоки, съдържаща описание, снимков материал, риска, който съдържат и предприетите доброволни или принудителни мерки.
- предоставя на потребителите повече и разнообразни нагледни материали – образователни брошури с цел информиране и обучението им за повишаване нивото на потребителска култура в Република България;
- провежда информационни кампании и изяви в печатните и електронни медии с цел провеждането на поредица от по-голям брой разяснителни и образователни кампании за търговците и потребителите, целящи популяризиране на правата на потребителите и задълженията на търговците и производителите.

При установено нарушаване на нормативните изисквания, законодателят е предвидил налагането на имуществени санкции в размер от 300 лв. до 15 000 лв. съобразно вида и тежестта на нарушението. Предвидени са и процедури за налагане на принудителни административни мерки.

Традиционно и регулярно КЗП провежда работни срещи, семинари и дискусии с браншови организации и заинтересовани страни, свързани с правилното прилагане на изискванията на законодателството и определяне на проблемни области.

Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ)

По отношение контрола на торовете, Българската агенция по безопасност на храните извършва контрол в местата за производство, опаковане и преопаковане, съхранение, пускане на пазара, търговия и предлагане на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати. Целта е установяване на съответствие на торовете с изискванията на Регламент (ЕО) № 2003/2003 за торове с маркировка „ЕО TOP” (състав, опаковане, етикетирание).

Броят на инспекциите по области са определени в зависимост от броя и видовете обекти в съответната област. Веднъж годишно се проверяват всички обекти, в които се произвеждат, опаковат, преопаковат и съхраняват торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, разположени на територията на съответната област. В зависимост от спецификата на обектите за търговия се извършват проверки на селскостопански аптеки и търговски обекти, в които се предлагат торове.

Пробите, предназначени за анализ са взети от специално обучени длъжностни лица и съгласно Годишен регионален план за контрол на торове, подобрители на почвата,

биологично активни вещества и хранителни субстрати. Планът се изготвя във всяка Областна дирекция по безопасност на храните и включва график на планираните инспекции и график за вземане на проби. Пробите от торове, предназначени за анализ по отношение на качеството и състава са взети в съответствие с методите, описани в Регламент (ЕО) № 2003/2003 относно торовете и са изпитани в нотифицирана по чл. 30 от Регламент (ЕО) № 2003/2003 лаборатория.

1.7. ОБЩА РАМКА НА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ И ДЪРЖАВИ ИЗВЪН ЕС

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Представители на ДАМТН участват в работни групи на Европейската комисия, в групи за административно сътрудничество ADCO, в общи конференции и форуми по надзор на пазара и др.

ДАМТН участва в трансгранични проекти на Европейската комисия, PROSAFE, в кампании, организирани от ADCO групите. Планирано е участие в проект „Оценка на риска” на PROSAFE.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)

Комисията за защита на потребителите участва в съвместни проекти за надзор на пазара на конкретни продуктови групи в срещи на Комитета по прилагане на Директивата за обща безопасност и Мрежата за защита на потребителите.

1.8. ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВИЯТА ЗА НАДЗОР НА ПАЗАРА И ДОКЛАДВАНЕ

Комисия за защита на потребителите (КЗП)

Ежемесечно, тримесечно, на полугодие и годишно Комисията за защита на потребителите (КЗП) отчита своята контролна дейност. Годишните доклади са общодостъпни и се публикуват на интернет страницата на институцията (www.kzp.bg). Всяко тримесечие и годишно КЗП отчита изпълнението на целевите стойности на показателите от програма „Защита на потребителите” пред принципала Министерство на икономиката и енергетиката.

1.9. ХОРИЗОНТАЛНИ ДЕЙНОСТИ, ПЛАНИРАНИ ЗА СЪОТВЕТНИЯ ПЕРИОД

2. НАДЗОР НА ПАЗАРА В КОНКРЕТНИ СЕКТОРИ

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

За посочените сектори компетентен орган по надзор на пазара е ДАМТН със 188 служители, работещи в областта на надзора на пазара и с бюджет 2 907 198 лв. (1 486 427 евро).

ДАМТН разполага с лаборатория за изпитване на горива, смазочни материали и присадки.

2.1. Сектор „Медицински изделия“ – Директива 93/42/ЕИО, Директива 98/79/ЕО и Директива 90/385/ЕИО

2.1.1. Отговорен орган и координати за връзка:

Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ)

Адрес: София 1303, ул. „Дамян Груев“ № 8

Тел.: 02/890 3555, факс: 02/890 3434

e-mail: bda@bda.bg

2.1.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Проверките на медицинските изделия, пуснати на пазара и/или пуснати в действие, се извършват по предварително утвърден годишен план за надзор на пазара от изпълнителния директор на ИАЛ, по сигнали от други контролни органи и по идентифицирани писмени сигнали от граждани. Надзорът на пазара се извършва чрез проверки на изделията, пуснати на пазара и/или пуснати в действие и чрез вземане на образци или проби от изделията и изпитването им.

При извършване на дейностите по надзор на пазара ИАЛ може да си взаимодейства със структури към Министерство на здравеопазването (Регионалната здравна инспекция, ИА „Медицински одит“), с Министерството на вътрешните работи, с Агенция „Митници“ и с компетентни органи в областта на медицинските изделия на други държави членки на ЕС и на трети страни.

Надзорът на пазара се извършва, за да се осигури съответствието на медицинските изделия, пуснати на пазара и/или пуснати в действие, с изискванията на Закона за медицинските изделия и на наредбите за съществени изисквания към закона.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Медицински изделия	Директиви 93/42/ЕИО, 98/79/ЕО и 90/385/ЕИО	Активни имплантируеми изделия; Изделия за анестезия и респирация; Стоматологични изделия; Електро-механични медицински изделия; Болнично оборудване; Ин витро диагностични изделия; Неактивни имплантируеми изделия; Изделия за офталмология и оптика; Инструменти за многократна употреба; Изделия за еднократна употреба; Помощни средства за лица с увреждания; Изделия за диагностична и терапевтична радиация; Изделия за допълнителна терапия; Изделия с биологичен	2015	Тодор Даракчиев – главен инспектор; todor.darakchiev@bda.bg ; Тел.: +359 2 890 34 83

		произход; Продукти и приспособления за лечебни и здравни заведения; Лабораторно оборудване		
--	--	---	--	--

2.1.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През 2013 г. в изпълнение на задълженията си по чл. 86 от Закона за медицинските изделия (ЗМИ) за установяване на съответствието на медицинските изделия, пуснати на пазара или в действие с изискванията на закона и подзаконовите актове и на одобрения годишен план за надзор на пазара на медицински изделия, експерти и инспектори от дирекцията извършиха 134 проверки на територията на цялата страната, както следва:

- проверки на производители на МИ – 5
- търговци на едро с МИ – 60
- търговци на дребно с МИ – 13
- обекти към Агенцията за хора с увреждания – 10
- лечебни заведения – 36
- проверки по сигнал – 10

Най-често срещаните нарушения на ЗМИ включват липсата на разрешение за търговия на едро с медицински изделия, наличие на медицински изделия с изтекъл срок на годност, продажби на дребно от търговци на едро с медицински изделия.

През 2013 г. контролът върху лечебните заведения е засилен, като са проверени 36 лечебни заведения с прилежащите им клинични лаборатории и аптеки.

2.2. Сектор „Козметични продукти“ – Регламент (ЕО) № 1223/2009

2.2.1. Отговорен орган и координати за връзка

Министерство на здравеопазването (МЗ)

Дирекция „Обществено здраве“

Адрес: гр. София 1000, пл. „Света Неделя“ № 5

Тел.: + 359 2 9301 268

E-mail: istefanova@mh.government.bg

Министерство на здравеопазването (МЗ) и органите на държавния здравен контрол (28 регионални здравни инспекции) са компетентни органи по смисъла на чл. 34, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 1223/2009“.

Министерство на здравеопазването е национален орган за надзор на пазара за сектор „Козметични продукти“. На регионално ниво функционират 28 регионални здравни инспекции със седалище населеното място – административен център на съответната административна област.

Регионалните здравни инспекции (РЗИ) осъществяват на територията на областта държавен здравен контрол чрез дейности по контрол за спазване и изпълнение на установените с нормативен акт изисквания за продуктите и стоките със значение за здравето на човека (в т.ч. и козметичните продукти).

Общата численост на персонала в РЗИ е 2 904.

Органите на регионално ниво разполагат и с лаборатории, структурирани в дирекции или отдели, които извършват лабораторни анализи на козметични продукти за целите на държавния здравен контрол. Лабораториите са акредитирани по БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020 и участват в национални и международни изпитвания за пригодност.

2.2.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

За да се гарантира ефективното функциониране на Единния европейски пазар и при изпълнение на задълженията си за осигуряване на свободно движение на стоки, от 2010 г. Република България прилага изискванията на Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 339/93.

За да се осигури ефективен контрол по спазването на нормативно установените изисквания в областта на козметичните продукти, а именно: Регламент (ЕО) № 1223/2009, Регламент (ЕС) № 655/2013 г. от 10 юли 2013 г. за установяване на общи критерии за обосноваване използването на претенции, отнасящи се до козметични продукти, в Република България функционира система от органи (МЗ, РЗИ), извършващи надзорни дейности.

Дейностите по надзор на пазара включват:

1. Насочен държавен здравен контрол – базиращ се на оплаквания/сигнали, данни за възникнали инциденти с риск за здравето на населението, несъответствия, резултати от изпитвания, нотификации/реакции на нотификации по Системата за бърз обмен на информация (RAPEX), както и друга налична информация. Контролът включва дейности по визуална проверка, в т.ч. външен вид, опаковане, етикетирание, начин на предоставяне и съхранение на козметичните продукти и др., проверка на документи (включително досието с информация за продукта), проверка за спазване на принципите на добрата производствена практика, лабораторно изпитване на продукта.

За случаите, когато в МЗ/РЗИ постъпи сигнал/жалба от граждани, организации и др., са разработени стандартни оперативни процедури, регламентиращи начина на процедиране по разглеждане, решаване на предложенията, сигналите/жалбите и последващ контрол.

В случаите, когато в МЗ постъпи сигнал относно съмнение за възникнал сериозен нежелан ефект (информация за инциденти, увреждания и др., водещи до временна или постоянна функционална недостатъчност, трайно увреждане или непосредствена заплаха за живота), РЗИ по седалище на производителя, вносителя или дистрибутора извършва незабавна проверка по случая. В най-кратък срок изпраща информация в МЗ относно извършената проверка и предприетите действия за последващо процедиране в съответствие с действащото европейско законодателство.

2. Систематичен държавен здравен контрол – базиращ се на планиран годишен контрол (проверка на производители, вносители и дистрибутори на козметични продукти, случайни проверки, тематични проверки), планиран лабораторен контрол.

3. Граничен контрол – с цел предотвратяване пускането на пазара на ЕС на продукти и стоки (в т.ч. и козметични продукти) от трети страни, представляващи сериозен и непосредствен риск за живота и здравето на потребителите е изготвена Инstrukция за взаимодействие между Агенция „Митници“ и органите на държавния здравен контрол към МЗ по отношение проверките за съответствие с правилата за безопасност на стоките, внасяни от трети страни.

Тази инструкция регламентира реда и начина за осъществяване на взаимодействието между Агенция „Митници“ и органите на държавния здравен контрол за извършване на съвместни действия и обмен на информация във връзка с осъществяването на функциите по надзор на пазара и координация на взаимно свързаните дейности на двете администрации.

Планирането и осъществяването на дейностите по надзор е свързано и с отчитането на множество елементи от оценката на риска, а именно: степен на опасност, характерна целева група, резултати от преходни проверки/години, сезонно повишаване на потребителския интерес към определена категория козметични продукти и др.

При установяване на нарушения на действащото европейско и национално законодателство са предвидени административно-наказателни санкции и глоби. Същите са регламентирани в чл. 213а и чл. 213б на Глава осма „Административнонаказателни разпоредби“ на Закона за здравето като минималната глоба е 1 000 лв., а максималната е 12 000 лв. Със Закона за здравето са създадени необходимите условия за прилагането на Регламент (ЕО) № 1223/2009 на територията на Република България.

Обща стратегия по надзор на пазара в сектора „Козметични продукти“:

1. Въвеждане на нови методи за лабораторен анализ на козметични продукти с цел повишаване ефективността на извършвания контрол от страна на компетентните органи;

2. Подобряване процедирането по Системата за бърз обмен на информация (RAPEX), за да се гарантира изпълнение разпоредбите на чл. 22 на Регламент (ЕО) № 765/2008;

3. Засилване на сътрудничеството между МЗ, респективно РЗИ и Агенция „Митници“ с цел повишаване ефективността на извършвания контрол и предотвратяване пускането на пазара на козметични продукти от трети страни, представляващи сериозен и непосредствен риск за живота и здравето на потребителите.

Посочените дейности са с висок за Република България приоритет.

Конкретна стратегия по надзор на пазара в сектора „Козметични продукти“, която трябва да се следва в плановия период:

1. Извършване на насочена тематична проверка на козметични продукти, предназначени за кожата (продукти за гримиране, продукти за избелване на кожата), продукти за лакиране и продукти за избелване на зъбите, внос от трети страни;

2. Извършване на насочена тематична проверка за определена категория козметични продукти, за спазване изискванията по отношение на състав, етикетирание, опаковки, условия и срок на съхранение, условия на предлагане, досие с информация и други

специфични изисквания, посочени в съответните европейски и национални нормативни актове;

3. Лабораторен контрол по микробиологични и химични показатели на определена група козметични продукти, като продуктите, предназначени за деца под 3-годишна възраст и слънцезащитните козметични продукти, са с висок приоритет;

4. Провеждане на информационна кампания „Претенции на козметичните продукти. Съществува ли „Медицинска козметика““.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Козметични продукти	Регламент (ЕО) № 1223/2009; Регламент (ЕС) № 655/2013	Продукти за кожата; Продукти за косата и кожата на главата; Продукти за нокти и околоноктни кожички; Продукти за хигиена на устната кухина.	2015	Ирена Стефанова, тел.: + 359 2 930 12 68, e-mail: istefanova@mh.government.bg

2.2.3. Доклад за дейности, извършени през преходния планов период (01.01.2014 – 1.09.2014 г.)

По линия на систематичния държавен здравен контрол, инспекторите от регионалните здравни инспекции са извършили 13 374 проверки (инспекции) в обекти за производство, съхраняване и търговия с козметични продукти.

Проведени са 1 577 изследвания на козметични продукти по химични показатели и 3 498 по микробиологични показатели, като е установено наличието на 2 проби, съдържащи веществата кадмий и олово, включени в т. 68 и т. 289 на приложение II „Списък на веществата, забранени в козметичните продукти“ на Регламент (ЕО) № 1223/2009. В изпълнение разпоредбите на действащото законодателство са изготвени две нотификации по Системата за бърз обмен на информация (RAPEX) – една налична (A12/1533/14) и една предстои да бъде валидирана.

Проведена е насочена тематична проверка за установяване наличието на пазара на козметични продукти, съдържащи в състава си тежки метали.

При извършване на проверка на нотифицирани козметични продукти в Нотификационния портал за козметични продукти на ЕК (CPNP), е установено наличие на козметичен продукт, предоставян на пазара в страната, съдържащ в състава си „Phytonadione“ – вещество, включено в т. 1371 на приложение II „Списък на веществата, забранени в козметичните продукти“ на Регламент (ЕО) № 1223/2009. За козметичния продукт е изготвена и е налична нотификация (A12/1088/14) по Системата за бърз обмен на информация (RAPEX).

В рамките на Системата за бърз обмен на информация (RAPEX) са извършени 18 221 проверки за наличие на нотифицирани по системата козметични продукти. На територията на Република България е установено наличието на един от нотифицираните от ЕК продукти (A12/1226/14), като за същия е изготвена „Реакция на нотификация“ по Системата за бърз обмен на информация (RAPEX).

В МЗ са постъпили 4 сигнала със съмнение за възникнал сериозен нежелан ефект вследствие употребата на козметични продукти. Министерството на здравеопазването като компетентен орган е съобщило по съответния ред за сериозния нежелан ефект на другите компетентни органи от ЕС и на отговорното лице.

Проведени са два обучителни семинара с участието на производители, дистрибутори и вносители на козметични продукти, осъществяващи своята дейност на територията на Република България с цел подпомагането им във връзка с влезлите в сила европейски и национални нормативни актове.

2.3. Сектор „Играчки“ – Директива 2009/48/ЕО

2.3.1 Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М. Димитров“ 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара“ (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.3.2 Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6. Натрупаният опит в сектора показва, че при проверките се откриват все по-малко играчки без СЕ маркировка за съответствие, но са констатирани формални несъответствия, както и липса на информация, необходима за проследяване произхода на играчката; наличие на маркировка за възрастово ограничение, която не съответства на нормалното им предназначение; видими несъответствия (по-дълъг шнур/въже при играчките за теглене; лесен достъп до отделението за батериите, при играчки с батерии). Образци от продуктите със съмнения за несъответствия се подлагат на изпитвания. Предвиждат се средства за изпитвания, както за продуктите, обект на планираните действия, жалби и сигнали, така и за участие в трансгранични проекти.

ДАМТН участва в трансграничен проект „Съвместни действия по надзор на пазара – скутери“, изпълняван от PROSAFE и финансиран от ЕК.

В сектора се прилага стратегия за надзор на пазара, базирана на проверки на продукти с констатирани несъответствия при предишни действия по надзор на пазара и продукти, обхванати от проекти на ЕК, както е посочено по-долу в планираните дейности за 2015 г.:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Играчки	Директива 2009/48/ЕО	Тротинетки (Скутери)	1 март 2015	Теменужка Грънчарова, Temenujka.Grancharova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 68
		Играчки, проектирани да издават звук	1 ноември 2015	Теменужка Грънчарова, Temenujka.Grancharova@damtn.government.bg , Тел. +359 2 892 97 68

2.3.3 Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Основни продуктови групи, обект на проверки през периода, са играчки за придвижване с електрическо захранване, триколки, тротинетки и велосипеди.

Извършени са проверки по годишен план на 283 продукти (играчки за придвижване с електрическо захранване и триколки).

Проверени са 69 модела играчки във връзка с получени уведомления от митническите органи.

По сигнали и жалби са извършени проверки на 6 бр. играчки.

От икономически оператор са изтеглени и унищожени 154 бр. играчки маски, обект на планирани действия в края на 2013 г., поради наличие на необработени ръбове.

На икономически оператори са наложени санкции/глоби за административни нарушения относно 4 бр. играчки.

2.4. Сектор „Лични предпазни средства“ – Директива 89/686/ЕИО

2.4.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара“ (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.4.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6.

Основните несъответствия на продуктите от сектора са свързани с липса на маркировка за съответствие, непълен превод на инструкцията за употреба и трудности при идентифицирането на отговорния икономически оператор. За много от установените несъответствия се предприемат коригиращи действия.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Лични предпазни средства	Директива 89/686/ЕИО	Каски за скиори в алпийски дисциплини и сноубордисти	01 февруари 2015	Вася Миланова, Vasia.Gerova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 68
Лични предпазни средства	Директива 89/686/ЕИО	Противоударни шапки за индустрията	10 август 2015	Вася Миланова, Vasia.Gerova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 68

2.4.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

А. Защитно облекло с висока видимост

Проверени са 188 различни марки и модели защитно облекло с висока видимост. Установено е, че 139 бр. лични предпазни средства съответстват на изискванията на Директива 89/686/ЕО.

Констатирано е, че 45 различни модели защитно облекло с висока видимост не съответстват на изискванията: 16 модела са без маркировка за съответствие или с установени видими несъответствия; 29 модела се предлагат на пазара с инструкция, чийто превод на български език не отговаря напълно на инструкцията от производителя. В този случай, отговорният икономически оператор ще бъде приканен към коригиращи действия и да комплектува ръкавиците с коректна инструкция.

Б. Ръкавици за защита от механични рискове

Проверени са 445 различни марки и модели ръкавици. От тях е установено, че 323 броя съответстват на изискванията на Директива 89/686/ЕО.

Констатирано е, че 122 различни модели ръкавици не съответстват на изискванията, като: 21 модела са без маркировка за съответствие или за тях е установено, че не изпълняват съществените изисквания на директивата; 88 модела се предлагат на пазара с инструкция,

чийто превод на български език не отговаря напълно на инструкцията от производителя. В този случай, отговорният икономически оператор ще бъде приканени към коригиращи действия и да комплектува ръкавиците с коректна инструкция; 13 модела без маркировката за съответствие, за които ще бъде изискана Декларацията за съответствие и ако е необходимо, техническата документация. Документите ще бъдат анализирани и според резултатите от анализа им, ще се вземе решение за следващите действия по тези проверки.

В. Проверки, предизвикани от митническите органи

В резултат на тези проверки са проверени 13 различни марки и модели лични предпазни средства. За този период не са допуснати за свободно обращение на територията на ЕС общо 110 бр. продукти, несъответстващи на изискванията на Директива 89/686/ЕО.

2.5. Сектор „Строителни продукти“ – Регламент (ЕС) № 305/2011

2.5.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара” (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

Средства за изпитване на продукти през 2015 г., предвидени за сектора – 7 000 лв.

2.5.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6.

Натрупаният опит в сектора показва, че при проверките се откриват все по-малко продукти без СЕ маркировка за съответствие, преобладават формалните несъответствия, има случаи на съмнения в автентичността на предоставената техническа документация и случаи, при които проверката на техническата документация на продуктите показва, че са с оценено съответствие, но след направените изпитвания на закупени от надзорния орган образци, резултатите показват, че не отговарят на някои от декларираните експлоатационни показатели. При съмнения за несъответствия продуктите се подлагат на изпитвания.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1 с насоченост към хармонизирани продукти.

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план на ГДНП за 2015 г., са посочени в приложената таблица.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Строителни и продукти	Регламент (ЕС) № 305/2011	1. Вълнообразни битумни плочи 2. Битумни керемиди с минерална вата и/или синтетична армировка 3. Огъваеми хидроизолационни мушамы. Армирани битумни мушамы за покривни хидроизолации	1 юли 2015	Мирослав Йотов, Miro.Yotov@damtn.government.bg , Тел.: + 359 2 892 97 69

2.5.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Основни продуктови групи, обект на проверки през периода, са: тоалетни чинии, радиатори за отопление, медни тръби за вода и газ.

Извършени са проверки по годишен план на 354 вида тоалетни чинии.

Проверките, предизвикани от митническите органи засягат 50 вида продукти.

Извършени са проверки на 142 продукта, свързани с жалби и сигнали.

Предприети са коригиращи действия от страна на икономическите оператори („доброволни мерки“) за 224 продукта.

Извършени са изпитвания на 22 проби от цимент и на 3 бр. лепила за плочки. При 1 бр. лепило и 3 проби от цимент резултатите показват, че продуктите не отговарят на декларираните експлоатационни показатели.

Издадени са 2 бр. заповеди за спиране на разпространението на несъответстващи продукти.

За административни нарушения при 3 продукта е наложена 1 глоба на икономически оператор.

2.6. Сектор „Аерозолни опаковки“ – Директива 75/324/ЕО

2.6.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 12 290 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.6.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяваният контрол е на база годишно тематично планиране – инспекции по собствена инициатива (планови), включващи физически проверки на продукти и проверки на документи.

2.6.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 367 инспекции за този сектор.

2.7. Сектор „Обикновени съдове под налягане и съоръжения под налягане“ – Директива 2009/105/ЕО и Директива 97/23/ЕО

2.7.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара” (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор”

Главен директор: Антоанета Генова

e-mail: antoaneta.genova@damtn.government.bg

2.7.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилага един подход – реактивен, посочен в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

2.7.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Основни продуктови групи, обект на проверки през периода, са носими пожарогасители (прахови, водни и CO₂) в обхвата на директивата за съоръжения под налягане.

Проверени са 190 продукти. Преобладаващата част от проверените продукти е с обявен произход от Китай. Около 31,5 % от предлаганите в търговската мрежа пожарогасители са с обявен произход от ЕС.

Приключени са проверките за 140 продукти.

Предприети са коригиращи действия от страна на икономическите оператори („доброволни мерки“) за 43 продукти.

За административни нарушения при 11 продукта са наложени 10 санкции на икономически оператори.

Поради липса на оплаквания и жалби не са извършвани проверки на продукти в обхвата на Директивата за обикновени съдове под налягане.

2.8. Сектор „Транспортируемо оборудване под налягане“ – Директива 2010/35/ЕС

2.8.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара”

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор”

Главен директор: Антоанета Генова

e-mail: Antoaneta.Genova@damtn.government.bg

2.8.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилага един подход – реактивен, посочен в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

2.8.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Поради липса на оплаквания и жалби през 2014 г. не са извършвани проверки.

2.9. Сектор „Машини“ – Директива 2006/42/ЕО

2.9.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара“ (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор“

Главен директор: Антоанета Генова

e-mail: antoaneta.genova@damtn.government.bg

2.9.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектор „Машини“ ДАМТН прилага проактивен и реактивен подход.

При извършване на надзор на пазара в сектора се акцентира на засилено взаимодействие с икономическите оператори за отстраняване на несъответствия, свързани с остатъчни рискове, предприемане на коригиращи мерки и извършване на следващи проверки за изпълнението на декларираните коригиращи действия от икономическите оператори.

В сектора се прилагат процедурите, посочени в т. 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

ДАМТН планира участие в трансграничен проект „Съвместни действия по надзор на пазара – ръчни пробивни машини“, изпълняван от PROSAFE и финансиран от ЕК.

През 2015 г. се предвижда включване в годишния план на ГДНП на следните категории продукти за сектора:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Машини	Директива 2006/42/ЕО	Преносими ножици за жив плет	Април 2015	Мария Барзева – Янкова, Maria.Yankova@damtn.government.bg
Машини	Директива 2006/42/ЕО	Ръчни пробивни машини	Септември 2015	Мария Барзева – Янкова, Maria.Yankova@damtn.government.bg
Машини	Директива 2006/42/ЕО	Ескалатори и пътеки	I ^{во} тримесечие 2015	Здравка Тотева, zdravka.toteva@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 74
Машини	Директива 2006/42/ЕО	Подемници за инвалиди	II ^{по} тримесечие 2015	Здравка Тотева, zdravka.toteva@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 74

2.9.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През 2014 г. са извършени проверки в сектор „Машини“ по утвърден годишен план на следните продуктови групи – ръчни електрически инструменти и градинска техника с

акумулаторно захранване и ръчни къртачи и обща кампанийна проверка на машини. При проверката на ръчни електрически инструменти и градинска техника с акумулаторно захранване са проверени общо 432 бр. машини, като за 78 бр. са констатирани несъответствия. При проверката на ръчни къртачи и трошачи (чукове) са проверени общо 158 бр. машини от различни марки и модели, като за 27 бр. са констатирани несъответствия. При „Обща кампанийна проверка – март 2014“ са проверени 66 бр. машини, като при 6 от тях са констатирани несъответствия.

През 2014 г. са постъпили 3 бр. жалби – за прободен трион (зеге), 10 бр. безсалникови автономни циркулационни помпи и бензинова моторна резачка.

За 11 бр. машини са предприети административнонаказателни мерки.

2.10. Сектор „Асансьори“ – Директива 1995/16/ЕО

2.10.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор”

Главен директор: Антоанета Генова

e-mail: antoaneta.genova@damtn.government.bg

2.10.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат процедурите, посочени в т.1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Секторът се характеризира със следните специфики: ДАМТН осъществява контрол на съответствието на асансьорите, монтирани в обществени сгради със съществените изисквания при регистрирането им, тъй като съгласно националното законодателство те са съоръжения с повишена опасност и подлежат и на периодичен контрол; асансьорите, монтирани в жилищни сгради подлежат на периодичен контрол от лицензирани лица. ДАМТН осъществява реактивен контрол по отношение на асансьорите, монтирани в жилищни сгради при постъпили жалби и сигнали.

През 2015 г. се планират проверки на асансьори в сгради, с достъп на голям брой лица.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Асансьори	Директива 95/16/ЕО	Асансьори в хотели	III ^{то} тримесечие 2015	Здравка Тотева, zdravka.toteva@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 74

2.10.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Във връзка с инцидент с асансьор в жилищна сграда с 1 жертва и 1 ранен през 2014 г. е осъществено наблюдение и широкомащабни проверки на асансьори, включително и по сигнали и жалби, освен проверките при регистрация на асансьорите.

Проведено е обследване на инцидента и резултатите от техническата експертиза са предадени на компетентните власти.

2.11. Сектор „Въжени линии“ – Директива 2000/9/ЕО

2.11.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор”

Главен директор: Антоанета Генова

e-mail: antoaneta.genova@damtn.government.bg

2.11.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат процедурите, посочени в т. 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

ДАМТН осъществява надзор на пазара на въжените линии при тяхното регистриране преди пускането им в експлоатация. Предвид ограничения брой въжени линии в страната, на този етап, през 2015 г. не се предвиждат планови проверки. Осъществява се реактивен контрол на въжените линии за превозване на хора на основание постъпили жалби и регистрирани инциденти.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Въжени линии	Директива 2000/9/ЕО	Въжени линии	По сигнал	Здравка Тотева, zdravka.toteva@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 74

2.11.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През 2014 г. няма пуснати в експлоатация нови въжени линии и не са регистрирани инциденти.

2.12. Сектор „Шумови емисии на съоръжения, предназначени за работа извън сградите“ – Директива 2000/14/ЕО

2.12.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара” (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.12.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилага проактивен и реактивен подход.

При извършване на надзор на пазара в сектора се акцентира на засилено взаимодействие с икономическите оператори за отстраняване на несъответствия, свързани с остатъчни рискове, предприемане на коригиращи мерки и извършване на следващи проверки за изпълнението на декларираните коригиращи действия от икономическите оператори.

В сектора се прилагат общите за ГДНП процедури, посочени в т. 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

През 2015 г. се предвижда включване в годишния план на ГДНП на следните категории продукти за сектора:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Шумови емисии на съоръжения, предназначен и за работа извън сградите	Директива 2000/14/ЕО	Преносими ножици за жив плет	Април 2015	Мария Барзева – Янкова, Maria.Yankova@damtn.government.bg

2.12.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През 2014 г. са извършени проверки на ръчни къртачи по утвърден годишен план. При проверката на ръчни къртачи и трошачи (чукове) са проверени общо 158 бр. машини от различни марки и модели, като за 27 бр. са констатирани несъответствия.

2.13. Сектор „Оборудване и защитни системи, предназначени за използване в потенциално експлозивна атмосфера“ – Директива 1994/9/ЕО

2.13.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара”(ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.13.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилага един подход – реактивен, посочен в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Не се предвиждат конкретни категории продукти за сектора, които да бъдат включени в годишния план за 2015 г.

2.13.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Поради липса на оплаквания и жалби не са извършвани проверки.

2.14. Сектор „Пиротехнически изделия“ – Директива 2007/23/ЕО

2.14.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара” (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.14.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилагат и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6.

При проверките в сектора се откриват все по-малко продукти без СЕ маркировка за съответствие, преобладават формалните несъответствия.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

ДАМТН планира участие в трансграничен проект „Съвместни действия по надзор на пазара – пиротехнически изделия“, изпълняван от PROSAFE и финансиран от ЕК.

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план за 2015 г., са посочени в таблицата:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Пиротехнически средства	Директива 2013/29/ЕО	Пиротехнически изделия от категория 1, 2, 3 и 4 и Сценични пиротехнически изделия от категория Т1 и Т2	01 декември 2015	Мирослав Йотов, Miro.Yotov@damtn.government.bg , Тел.: + 359 2 892 97 69

2.14.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Основни продуктови групи, обект на проверки през периода, са фойерверки от категория 1, 2 и 3 и други.

Броят на проверките, предизвикани от митническите органи са на 68 вида фойерверки.

Приключени са проверките за 58 бр. пиротехнически изделия, продължени от 2013 г.

Предприети са коригиращи действия от страна на икономическите оператори („доброволни мерки“) за 26 продукта.

Към 6 продукти с констатирани несъответствия са предприети съответните принудителни мерки и административнонаказателни действия.

За административни нарушения при 15 продукта са наложени 6 санкции/глоби на икономически оператори.

2.15. Сектор „Взривни вещества за граждански цели“ – Директива 93/15/ЕИО

2.15.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара”

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.15.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилага един подход – реактивен, посочен в раздел 1.6.

При проверките в сектора не се откриват продукти без СЕ маркировка за съответствие и липсват формални несъответствия.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Не се планира конкретни категории продукти да бъдат включени в годишния план за 2015 г.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Взривни вещества за граждански цели	Директива 93/15/ЕО	Продукти в обхвата на Директивата	Целогодишно	Мирослав Йотов, Miro.Yotov@damtn.government.bg , Тел.: + 359 2 892 97 69

2.15.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Поради липса на оплаквания и жалби не са извършвани проверки.

2.16. Сектор „Газови уреди“ – Директива 2009/142/ЕО

2.16.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара”

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор”

Главен директор: Антоанета Генова

e-mail: antoaneta.genova@damtn.government.bg

2.16.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилагат и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Резултатите от проверките в сектора показват, че все повече преобладават формалните несъответствия.

За 2015 г. не се предвижда проактивен подход и включване на конкретни категории продукти за сектора, а само реактивен, съгласно принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Газови уреди	Директива 2009/142/ЕО	Продукти в обхвата на директивата	Целогодишно	Митко Тодоров Митев, mitko.mitev@damtn.government.bg , Тел.: +359 82 825 888

2.16.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През първо полугодие на 2014 г. не са постъпили сигнали и жалби относно продукти от сектора.

Съгласно утвърдения годишен план за 2014 г. проверката на газови уреди тече в момента и резултати на този етап не могат да бъдат докладвани.

2.17. Сектор „Средства за измерване, везни с неавтоматично действие и предварително опаковани продукти“ – Директива 2004/22/ЕО, Директива 2009/23/ЕО и Директива 2007/45/ЕО

2.17.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Метрологичен надзор“

Главен директор: Павлина Данаилова

Pavlina.Danailova@damtn.government.bg

2.17.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Специфичното за сектора на средствата за измерване е потенциалната възможност за злоупотреба при използването им за директна продажба на граждани и/или при търговски плащания и държавни вземания, което засяга съществени икономически интереси на гражданите и обществото. Като обекти на надзора на пазара, средствата за измерване най-често се откриват в употреба. ДАМТН извършва и метрологичен надзор на средствата за измерване в употреба (често комбинирано с надзора на пазара), като наличните данни се използват при определяне на приоритетите на надзора на пазара за следващи периоди.

Обект на планирани проверки през 2015 г. са везните, използвани на летищата за таксуване на багажа и автомобилните везни с приложения при търговия със зърно и за определяне на акцизи, както и средствата за измерване при доставка на електрическа и топлинна енергия, вода и газ, които са масово използвани и чието съответствие е от постоянен обществен интерес. За останалите планирани средства за измерване се предвижда реактивен подход.

Ръководствата на работна група 5 на WELMEC са основния инструмент при планиране и оценка на риска в сектора.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Везни с неавтоматично действие	Директива 2009/23/ЕО	Везни, използвани на летища за таксуване на багажа на пътниците	12 януари 2015	Павлина Данаилова Pavlina.Danailova@damtn.government.bg Тел.: + 359 2 986 22 66 + 359 888 798 664
		Автомобилни везни	13 юли 2015	
Средства за измерване	Директива 2004/22/ЕО	Бензиномерни и газколонки	12 януари 2015	
		Водомери		
		Електромери за активна енергия		
		Топломери		
		Разходомери за газ и коригиращи устройства за обем		

2.17.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Надзорът на пазара на средствата за измерване, проведен през първото полугодие на 2014 г., включва тематични проверки и наблюдения на 4 811 средства за измерване, пуснати на пазара и/или в действие в общо 1 341 обекта – везни, електромери, разходомери за газ и коригиращи устройства за обем, топломери, водомери и материални мерки за дължина. Констатирани са формални несъответствия при 3 индустриални везни, за които са предприети доброволни коригиращи действия от икономическите оператори. Предотвратена е употребата на автоматична лентова везна без оценено съответствие.

2.18. Сектор „Електрически съоръжения“ – Директива 2004/108/ЕО

2.18.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара“ (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

За изпитване на продукти през 2015 г. са предвидени 4 000 лв.

2.18.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

Прилагат се и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6.

При проверките в сектора се откриват все по-малко продукти без СЕ маркировка за съответствие, преобладават формалните несъответствия и често се установява липса на информация за проследимост. Има случаи, при които техническата документация на съоръженията е налична, но направените изпитвания показват, че образците не отговарят на някои от тестовите показатели. Ето защо изпитвания на образци от продукти със съмнения за несъответствия е подход, който се налага в сектора, въпреки високата цена на изпитванията по ЕМС. Предвиждат се средства за изпитвания на продукти от националните компании и за участие в трансгранични проекти по ЕМС.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план на ГДНП за 2015 г., са посочени в таблицата:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Електрически съоръжения съгласно директивата за електромагнитна съвместимост	Директива 2004/108/ЕО	LED осветители	Втората половина на 2015	Радка Иванова, Radka.Ivanova@damtn.government.bg
Електрически съоръжения съгласно директивата за електромагнитна съвместимост	Директива 2004/108/ЕО	Микровълнови печки	Февруари 2015	Радка Иванова, Radka.Ivanova@damtn.government.bg

2.18.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Основни продуктови групи, обект на проверки през периода, са: проверки на прости телевизионни приставки (simple set-top-boxes); светодиодни (LED) лампи и компактни луминесцентни лампи (CFL) – продължават от предходен период; други.

Извършени са проверки по годишен план на 207 продукта (общо по LVD и EMC) и продължават проверки, започнати през предходен период.

Предприети са коригиращи действия от страна на икономическите оператори („доброволни мерки“) за 15 продукта.

Извършени са изпитвания по EMC на 3 бр. светодиодни (LED) лампи и на 3 бр. компактни луминесцентни лампи (CFL). Две светодиодни (LED) лампи не отговарят на изискванията. За тях са предприети ограничителни мерки.

19 икономически оператори са били обект на административни санкции/глоби.

2.19. Сектор „Радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства“ – Директива 1999/5/ЕО

2.19.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара“ (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.19.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилагат и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6.

Натрупаният опит в сектора показва, че при проверките се откриват все по-малко продукти без СЕ маркировка за съответствие, преобладават формалните несъответствия. Липсва пълен превод на български език на информацията за потребителя. Икономическите оператори предоставят на български език само онази част от инструкцията, касаеща „бързата инсталация“ на устройството. В търговската мрежа намалява разнообразието на предлаганите радиосъоръжения, все по-голяма част от продуктите се предлагат чрез интернет търговия, което създава затруднения при проследимостта и физическата им проверка. Липсват акредитирани лаборатории за изпитване на радиосъоръжения. Това, както и високата цена на изпитванията, е пречка за изпитвания на образци и за участие в трансгранични кампании. Основният подход за този сектор е проверка на техническата документация на продукти със съмнение за несъответствия.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план на ГДНП за 2015 г., са посочени в таблицата:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства	Директива 1999/5/ЕО	РМОД, безжични алармени системи	Май 2015	Радка Иванова, Radka.Ivanova@damtn.government.bg
Радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства	Директива 1999/5/ЕО	Безжични аудио-приложения, FM трансмитери	Май 2015	Радка Иванова, Radka.Ivanova@damtn.government.bg

2.19.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Основни продуктови групи, обект на проверки през периода, са безжични DECT телефони и др.

Извършени са проверки по годишен план на 136 продукта и продължават проверки от предходен период. Несъответствията са по отношение на СЕ маркировка, декларация за съответствие и инструкция за употреба.

През отчетния период са предприети коригиращи действия от страна на икономическите оператори („доброволни мерки“) за 20 продукта.

2.20. Сектор „Електрически уреди и оборудване“ – Директива 2006/95/ЕО

2.20.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара“ (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.20.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

В сектора се прилагат и двата подхода – проактивен и реактивен, посочени в раздел 1.6.

Установените при проверките несъответствия са: неправилно поставена маркировка за съответствие, непълна инструкция за експлоатация, неозначени параметри на изделието, липса на информация за проследимост и др. От 2012 г. се очертава тенденция за намаляване на процента на несъответстващи продукти по отношение на инструкцията за употреба.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

ДАМТН планира участие в трансграничен проект „Съвместни действия по надзор на пазара – LED прожектори“, финансиран от ЕК.

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план на ГДНП за 2015 г., са посочени в таблицата:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Електрически съоръжения	Директива 2006/95/ЕО	Микровълнови фурни	Февруари 2015	Тинка Пенчева, Tinka.Pencheva@damtn.government.bg , Тел.: +359 62 600 526
		Акумулиращи водонагреватели (бойлери)	Март 2015	Диляна Тодорова, Dilyana.Todorova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 67
		Електрически уреди за употреба в аквариуми: помпи за въздух, нагреватели за аквариуми	Април 2015	Венесия Градинарова, Venetsia.Gradinarova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 67
		Кухненски машини	Юли 2015	
		LED осветители	Втора половина на 2015	
		Въздухоочистители за кухни (абсорбатори)	Юли 2015	Диляна Тодорова, Dilyana.Todorova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 67

2.20.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Обект на планови проверки през периода са: електрически одеяла и възглавници, декодери, нощни лампи, бързовари и поялници и др.

Извършени са проверки по годишен план на 624 електрически продукта.

Броят на проверките, предизвикани от митническите органи са на 603 продукта електрически съоръжения.

Извършени са проверки на 9 продукта, свързани с жалби/сигнали.

Изпитани са 6 вида електрически съоръжения.

Предприети са принудителни административни мерки към 59 продукта.

По инициатива на отговорните икономически оператори са унищожени 51 вида несъответстващи електрически съоръжения.

За административни нарушения при 101 продукта са наложени санкции/глоби на икономически оператори.

2.21. Сектор „Електрическо и електронно оборудване“ съгласно директивите за ограничение на употребата на определени опасни вещества и за отпадъци от електрическо и електронно оборудване, както и батерии – Директива 2011/65/ЕС, Директива 2002/96/ЕО и Директива 2006/66/ЕО

2.21.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара“ (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.21.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план на ГДНП за 2015 г., са посочени в таблицата:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Електрическо и електронно оборудване по RoHS	Директива 2011/65/EU	Микровълнови фурни	Февруари 2015	Радка Иванова, Radka.Ivanova@damtn.government.bg , Тел.: + 359 32 625 567 Моб.: + 359 885 398 459
Електрическо и електронно оборудване по WEEE	Директива 2002/96/ЕС	Акумулиращи водонагреватели (бойлери)	Март 2015	Диляна Тодорова, Dilyana.Todorova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 67 Моб.: +359 879 504 386
Електрическо и електронно оборудване по WEEE	Директива 2002/96/ЕС	Кухненски машини	Юли 2015	Венесия Градинарова, Venetsia.Gradinarova@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 67 Моб.: +359 879 519 214

2.21.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Обобщени резултати от дейността в сектора през първо полугодие на 2014 г.

Обект на проверки през периода са безжични DECT телефони относно изискванията на Директива 2011/65/ЕС (RoHS).

Извършени са проверки на 127 продукта.

Предприети са коригиращи действия от страна на икономическите оператори („доброволни мерки“) за 12 продукта.

2.22.A. Сектор „Химични вещества и смеси“ – Регламент (ЕО) № 1907/2006 и Регламент (ЕО) № 1272/2008

2.22А.1. Отговорен орган и координати за връзка

Министерство на здравеопазването (МЗ)

Дирекция „Обществено здраве“

Адрес: гр. София, пл. „Света Неделя“ № 5

Тел.: + 359 2 931214

E-mail: nddimitrova@mh.government.bg

Министерството на здравеопазването (МЗ) е национален орган за надзор на пазара в сектор „Химични вещества и смеси“ по Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) и Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP).

На регионално ниво функционират 28 регионални здравни инспекции (второстепенни разпоредители с бюджет) със седалище населеното място – административен център на съответната административна област.

Регионалните здравни инспекции (РЗИ) осъществяват на територията на областта контрол на пуснатите на пазара химични вещества, смеси и изделия чрез дейности по спазване и изпълнение на установените нормативни изисквания с Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP) и Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), а именно: класифициране, етикетирание и опаковане на пуснатите на пазара химични вещества и смеси съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP), проверка на съответствието на Информационните листи за безопасност с нормативните изисквания съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), предоставянето на информация по веригата на доставката съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) и контрол на състава на химични смеси и изделия с оглед забраните и ограниченията по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).

Общата численост на персонала в РЗИ е 2 904.

Органите на регионално ниво разполагат и с лаборатории, структурирани в дирекции или отдели, които извършват лабораторни анализи за целите на контрола. Лабораториите са акредитирани по БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020, и участват в национални и международни изпитвания за пригодност.

2.22А.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

С цел осигуряване стриктното спазване на нормативно установените изисквания в областта на химичните вещества и смеси и изделия, а именно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP) и Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), в Република България функционира система от органи (Министерство на околната среда и водите, Регионални инспекции по околна среда и води, МЗ, РЗИ, Агенция „Митници“), извършващи надзорни дейности.

Регионалните здравни инспекции са органите, извършващи следните надзорни дейности на пазара за сектор „Химични вещества и смеси“:

- контрол на класифицирането, етикетирането и опаковането на пуснатите на пазара химични вещества и смеси;
- контрол на съответствието на Информационните листи за безопасност с нормативните изисквания съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- контрол на предоставянето на информация по веригата на доставката за химични вещества и смеси, съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- лабораторен контрол на състава на химични смеси и изделия с оглед ограниченията за пускане на пазара и употребата на определени опасни вещества, въведени в Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- насочен контрол по системата за бърз обмен на информация (RAPEX);

- насочен контрол на пазара по оплаквания/сигнали на физически и юридически лица, данни за възникнали инциденти от употребата на химични вещества и смеси.

За случаите, когато в МЗ/РЗИ постъпи сигнал/жалба от граждани, организации и др., е разработена стандартна оперативна процедура, регламентираща начина на процедиране по разглеждане, решаване на предложенията, сигналите/жалбите и последващ мониторинг.

Планирани тематични проверки – при планирането на контролните дейности в сектор „Химични вещества и смеси“ се отчита оценката на риска за масовите и професионалните потребители от употребата на опасни вещества и смеси, резултатите от преходни проверки/години, както и нова информация за опасностите от приложението им.

В случай, че се установят нарушения на нормативните изисквания (на действащото европейско и национално законодателство) се предприемат законоустановените действия съгласно чл. 28, ал. 6 и 7 и Глава осма „Административно наказателни мерки“ от ЗЗВВХВС. Предвидената минималната глоба е 5 000 лв., а максималната глоба е 100 000 лв.

С цел предотвратяване пускането на пазара на ЕС на продукти и стоки от трети страни, представляващи риск за живота и здравето на потребителите е изготвена Инструкция за взаимодействие между Агенция „Митници“ и органите на контрол към МЗ по отношение проверките за съответствие на състава на някои химични смеси и изделия с изискванията по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH). Тези инструкции регламентират реда и начина за осъществяване на взаимодействието между Агенция „Митници“ и органите на контрол при извършване на съвместни действия и обмен на информация – като съобщаване на информация ad-hoc.

Организирант се работни срещи за координация на взаимно свързаните дейности на Агенция „Митници“ с другите национални органи за надзор на пазара.

Общи стратегии по надзор на пазара в сектор „Химични вещества и смеси“:

1. Контрол на класифицирането, етикетирането и опаковането на пуснатите на пазара химични вещества и смеси;
2. Оптимизиране на работата по Системата за бърз обмен на информация (RAPEX) за да се гарантира изпълнение разпоредбите на чл. 22 на Регламент (ЕО) № 765/2008;
3. Въвеждане на нови методи за анализ на вещества, предизвикващи сериозно безпокойство (SVHC), включително тези, въведени в Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), с цел повишаване ефективността на извършвания контрол от страна на РЗИ, във връзка с ограниченията по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), Системата за бърз обмен на информация (RAPEX) и предстоящи контролни действия по Приложение XIV на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) (вещества, подлежащи на разрешаване).

Конкретни стратегии по надзор на пазара в сектор „Химични вещества и смеси“, които трябва да се следват в плановия период:

1. Анализ на данни за възникнали инциденти от употребата на опасни вещества и смеси, с цел предприемане на насочени проверки на пазара;
2. Тематични проверки на опасни химични вещества и смеси след анализ на резултатите от преходни проверки/години, както и нова информация за опасностите от приложението им;
3. Разработване на актуални инструкции за реда и начина за взаимодействие между Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите във връзка със съвместни проверки по Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) и Регламент (ЕО) № 1272/2008 CLP.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Химични вещества, смеси и изделия	Регламент (ЕО) № 1272/2008; Регламент (ЕО) № 1907/2006	Химични вещества, смеси и изделия (Регламент (ЕО) № 1272/2008 - класифициране, опаковане, етикетиране; Регламент (ЕО) № 1907/2006 – забрани и ограничения по Приложение XVII; Информационни листи за безопасност; предоставяне на информация по веригата на доставката)	2015	Нелия Димитрова, nddimitrova@mh.government.bg ; тел.: + 359 2 930 12 14

2.22А.3. Доклад за дейности, извършени през преходния планов период

По линия на контрола, инспекторите от РЗИ извършват проверки на класифицирането, етикетирането и опаковането на пуснатите на пазара химични вещества и смеси, проверка на Информационните листи за безопасност, предоставянето на информация по веригата на доставката, както и контрол на състава на химични смеси и изделия с оглед ограниченията по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).

Във връзка получени нотификации по системата RAPEX за наличие на европейския пазар на стоки – химични смеси и изделия, представляващи опасност за човешкото здраве, към настоящия момент, за календарната 2014 г., са извършени от регионалните здравни инспекции над 11 704 проверки в обекти на територията на цялата страна. Открит е един нотифициран продукт (препарат за премахване на боя), за който е изготвена реакция на нотификация. Извършват се лабораторни анализи на съдържанието на никотин в течности за електронни цигари, несъответстващи на изискванията за класифициране, опаковане и етикетиране, след което ще бъдат нотифицирани по системата RAPEX.

2.22.В. Сектор „Други химикали“ – Директива 2004/42/ЕО, Регламент (ЕО) № 842/2006, Регламент (ЕС) № 517/2014, Регламент (ЕО) № 1005/2009, Регламент (ЕО) № 648/2004

Подсектор „Флуорсъдържащи парникови газове и вещества, разрушаващи озоновия слой“

2.22.В.1. Отговорен орган и координати за връзка

Органът, отговорен за извършването на надзор на пазара в подсектора е Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) към Министерството на околната среда и водите (МОСВ). На територията на Република България има 16 РИОСВ.

МОСВ координира работата на РИОСВ.

Министерство на околната среда и водите (МОСВ)

Адрес: гр. София 1000, ул. “Уилям Гладстон” № 67

Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“

Директор: Иван Ангелов

Факс: + 359 2 981 09 54

Тел.: + 359 2 940 63 05

E-mail: angelov@moew.government.bg

Директорите на РИОСВ са органи на изпълнителната власт и второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на околната среда и водите. Бюджетът на МОСВ е част от държавния бюджет на Република България за съответната година. Във всяка регионална инспекция има минимум по един експерт, който отговаря за прилагането на регламентите относно флуорсъдържащите парникови газове (Регламент (ЕО) № 842/2006 и Регламент (ЕО) № 517/2014) и регламента относно веществата, които нарушават озоновия слой (Регламент (ЕО) № 1005/2009). Тези експерти отговарят за надзора на пазара във връзка с изискванията на регламентите. РИОСВ разполагат с мобилни газанализатори, посредством които извършват проверки на инсталациите и продуктите, контролирани от посочените по-горе регламенти.

2.22.В.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Пусканите на пазара оборудване и продукти, съдържащи хладилни агенти, подлежат на проактивен контрол (проверки въз основа на оценка на риска – в края на всяка година се изготвя план за броя на контролните проверки, които ще се извършат през следващата година), реактивен контрол (проверки, извършвани въз основата на жалби), както и на граничен контрол, в който освен РИОСВ взимат участие и регионалните структури на Агенция „Митници“.

С оглед осигуряване на по-доброто прилагане на изискванията на Регламент (ЕО) № 842/2006 и Регламент (ЕО) № 1005/2009, МОСВ е разработило и се прилагат следните нормативни документи:

- *Закон за чистотата на атмосферния въздух, чл. 17 и чл. 34и;*
- *Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой;*
- *Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 относно някои флуорирани парникови газове,*

които осигуряват методическото ръководство за контрола на пусканите на пазара продукти и оборудване, съдържащи хладилни агенти, включително санкции при установено нарушаване на изискванията на регламентите.

Общата процедура за проследяване на жалбите, постъпили в РИОСВ, се състои в следните стъпки:

- Стъпка 1** Жалбите се изпращат на хартиен и/или електронен носител до съответната РИОСВ на територията, на която е констатирано предполагаемото нарушение. На интернет страницата на всяка регионална инспекция има и посочен номер на „зелен“ телефон, на който също могат да се подават сигнали за забелязани нередности.
- Стъпка 2** Постъпилите жалби се оценяват и по преценка на РИОСВ се извършва проверка на място.
- Стъпка 3** Извършване на проверка от РИОСВ – както документална, така и визуална и посредством използване на технически средства (мобилни газанализатори).
- Стъпка 4** Въз основа на извършената проверка се изготвя констативен протокол. В случай на констатирано от компетентния орган нарушение се издава предписание за забрана за пускането на пазара, разпространението, използването или изтегляне от пазара на продукти и съоръжения.
- Стъпка 5** Въз основа на констатациите от проверката, изложени в констативния протокол на РИОСВ, се предприемат мерки по налагане на санкции за констатирано извършено нарушение.
- Стъпка 6** Жалбоподателят се информира за резултата от извършената проверка.

Регистър за постъпилите жалби се води от съответната РИОСВ на територията на която са забелязани нередностите.

В нормативно установен срок след направеното предписание от РИОСВ при констатирано нарушение се извършва повторна проверка за установяване предприемането на коригиращи действия от страна на нарушителя.

На национално ниво за предупреждаване потребителите за пускани на пазара опасни продукти и съоръжения (които са в нарушение на изискванията на Регламент (ЕО) № 842/2006 и Регламент (ЕО) № 517/2014, както и Регламент (ЕО) № 1005/2009), се използват средствата за масово осведомяване – преса, радио, телевизия и интернет.

На международно ниво се използва системата за бърз обмен на информация RAPEX, както и системата за осигуряване на обмен на информация ICSMS.

В зависимост от тежестта на извършеното нарушение на лицата, които пускат на пазара продукти и оборудване, съдържащи флуорирани парникови газове или вещества, които нарушават озоновия слой, в нарушение на изискванията на съответните регламенти, се налагат глоби в размер от 3 000 до 6 000 лв. (~1 500 – 3 000 EUR) или имуществени санкции в размер от 8 000 до 15 000 лв. (~4 000 – 7 500 EUR).

Редовно (ежегодно) се провеждат информационни кампании – семинари, публикуване на известия и указания, както и писмено се информират заинтересованите лица, във връзка с предстоящи да влязат и влезли в сила забрани по регламентите.

С оглед осигуряване ефективното извършване надзор на пазара във връзка с изискванията на Регламент (ЕО) № 842/2006 и Регламент (ЕО) № 1005/2009, експертите на МОСВ, респективно РИОСВ, работят в тясно сътрудничество с Агенция „Митници“ и нейните регионални звена във връзка с осигуряване на функциониращ граничен контрол на вноса/износа на продукти и/или оборудване, съдържащо хладилни агенти. Обменът на информация между двете институции се извършва посредством провеждане на семинари за обмяна на опит и обучение, предоставяне на годишни доклади за внос/износ, съвместно извършване на проверки, участие в работни групи при изготвяне на нормативната уредба).

Общият подход при определянето на приоритетите в областта на надзора на пазара при прилагането на изискванията на Регламент (ЕО) № 842/2006 и Регламент (ЕО) № 1005/2009 се изразява в прилагане на приоритетите по надзор на Европейския съюз по

отношение на подсектора. На практика Република България няма нужда да залага различни от въпросните приоритети (национални).

РИОСВ изготвят ежегодно работни планове и месечни графици за провеждане на инспекции във връзка със заложените приоритети. Освен въпросните планове, те провеждат и проверки съвместно с регионалните звена на Агенция „Митници“, при молба за съдействие от тяхна страна.

2.22.В.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

Общият брой на извършените проверки през 2013 г. е 680. В резултат са съставени 211 предписания, 8 акта за установени административни нарушения на условията на Регламент (ЕО) № 842/2006 или Регламент (ЕО) № 1005/2009 (липса на досиета, неосигуряване на информация, изисквана със законодателството и несъответствие с направени предписания в резултат от извършени проверки).

Подсектор „Бои, лакове и авторепаратурни продукти – Директива 2004/42/ЕО“

2.22.В.1. Отговорен орган и координати за връзка

Министерството на околната среда и водите (МОСВ) е компетентен орган по прилагането на Директива 2004/42/ЕО и осъществява координация на дейността на компетентните ведомства, Изпълнителна агенция по околна среда, Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) и засегнатите лица във връзка с изискванията на посочената директива.

Министерство на околната среда и водите (МОСВ)

Адрес: гр. София 1000, ул. “Уилям Гладстон” № 67

Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“

Директор: Иван Ангелов

Факс: + 359 2 981 09 54

Тел.: + 359 2 940 63 05

E-mail: angelov@moew.government.bg

Регионалните инспекции по околната среда и водите (16 бр.) са отговорни за извършването на надзор на пазара в този сектор. Във всяка РИОСВ има по един експерт, който отговаря за контрола по изпълнението на Директива 2004/42/ЕО, включително надзор на пазара.

2.22.В.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Контролът в сектора се извършва чрез проверки от контролните органи (РИОСВ):

• Проверка на място (проактивен контрол):

- проверка на етикетите на продуктите, информацията и документите, свързани с класифицирането, опаковането, етикетирването и изготвянето на информационния лист за безопасност за препаратите и за веществата. Проверените продукти и документи трябва да отговарят на съответното законодателство;

• Проверка по документи (реактивен контрол при жалби и сигнали):

- изискване за представяне на документи за проверяваните продукти – счетоводни, търговски, сертификат за съответствие и протокол от изпитване на пуснатите на пазара продукти и др.;

- изискване за представяне на сведения, извлечения и други документи от трети лица, необходими за извършване на контрола;

- изискване за представяне на протокол от изпитване за проверка на максимално допустимите норми за летливи органични съединения или вземане на проба при необходимост (при липса на етикет, при етикет, неотговарящ на изискванията и т.н.);

• **Планирани проверки:**

Планът на съответната РИОСВ включва задължително най-малко 1 път годишно проверки на производители и вносители и по възможност лица, които извършват търговия на едро на територията на съответната РИОСВ. За останалите лица, които извършват търговия на дребно, оператори, извършващи нанасяне на покритие върху моторни превозни средства в рамките на извършвания ремонт, консервация или декориране на превозното средство извън инсталациите на производителя и др. проверките се извършват по преценка на съответната РИОСВ;

• **Извънредни (или внезапни) проверки,** свързани с контрола на дадените предписания; проверки на нови предприятия и предприятия, които не са залеждали в годишните планове на РИОСВ;

• **Проверки по сигнал.**

РИОСВ извършва приоритетно контрол на производители, вносители и лица, които извършват търговия на едро.

При проверката се съставя констативен протокол, в който се посочват констатираните факти и обстоятелства и при необходимост се дават предписания.

При констатирани несъответствия с изискванията на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (транспонираща в националното законодателство Директива 2004/42/ЕО), (Наредбата), контролният орган дава задължителни предписания за ограничаване, забрана за пускане на пазара, разпространение, използване или за изтегляне от пазара на продукти от обхвата на Наредбата.

Налагане на глоби и санкции

При констатирано нарушение на изискванията на Наредбата (чл. 34д, чл. 34з и чл. 34л на Закона за чистотата на атмосферния въздух – ЗЧАВ), контролният орган (РИОСВ) съставя акт за установяване на административно нарушение, въз основа на който налага санкция с наказателно постановление.

Глобите и санкциите по посочените членове от ЗЧАВ варират от 500 (250 EUR) до 15 000 лв. (7 500 EUR), като при повторно нарушение посочените стойности се удвояват. Стойността на глобите и санкциите е в зависимост от тежестта на извършеното нарушение: количество пуснатите на пазара продукти, неотговарящи на изискванията на Наредбата – етикетиране, съдържание на ЛОС и т.н.

2.22.В.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През предходната година броят на изпълнените планирани проверки на производители, вносители и лица, които извършват търговия на едро, е 180 и съответно – 292 за останалите лица, които извършват търговия на дребно, оператори, извършващи нанасяне на покритие върху моторни превозни средства в рамките на извършвания ремонт, консервация или декориране на превозното средство извън инсталациите на производителя и др. Броят на внезапните, извънредните и проверките по сигнал за производители, вносители и лица, които извършват търговия на едро е 5, а за останалите оператори е 20.

Подсектор „Детергенти – Регламент (ЕО) № 648/2004“

2.22В.1. Отговорен орган и координати за връзка

Министерство на здравеопазването (МЗ)

Дирекция „Обществено здраве“

Адрес: гр. София, пл. „Света Неделя“ № 5
Тел.: + 359 2 931214
e-mail: nddimitrova@mh.government.bg

Министерството на здравеопазването (МЗ) е национален орган за надзор на пазара в сектор „Детергенти“ по Регламент (ЕО) № 648/2004.

На регионално ниво функционира 28 регионални здравни инспекции (второстепенни разпоредители) със седалище населеното място – административен център на съответната административна област.

Регионалните здравни инспекции (РЗИ) осъществяват на територията на областта контрол на пуснатите на пазара детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти, а именно: етикетирание и опаковане съгласно Регламент (ЕО) № 648/2004, проверка на Информационните листи за безопасност, предоставянето на информация по веригата на доставката за детергенти и ПАВ съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), контрол на състава на детергенти с оглед ограниченията по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).

Общата численост на персонала в РЗИ е 2 904.

Органите на регионално ниво разполагат и с лаборатории, структурирани в дирекции или отдели, които извършват лабораторни анализи за целите на контрола. Лабораториите са акредитирани по БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020, и участват в национални и международни изпитвания за пригодност.

2.22А.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

С цел осигуряване спазването на нормативно установените изисквания за сектор „детергенти“, а именно Регламент (ЕО) № 648/2004 в Република България функционира система от органи (Министерство на околната среда и водите, Регионални инспекции по околна среда и води, МЗ, РЗИ, Агенция „Митници“), извършващи надзорни дейности.

Регионалните здравни инспекции са органите, извършващи следните надзорни дейности на пазара по отношение на детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти:

- контрол на класифицирането, етикетирането (включително задълженията за предоставяне на информация в интернет) и опаковането на пуснатите на пазара детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти;
- контрол на съответствието на състава на детергентите с информацията, посочена на етикета и информацията в интернет – лабораторен анализ на състава.
- контрол на съответствието на Информационните листи за безопасност с нормативните изисквания съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- контрол на предоставянето на информация по веригата на доставката на детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти, съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- контрол на състава на детергентите с оглед ограниченията за пускане на пазара и употребата на определени опасни вещества, въведени в Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- насочен контрол по системата за бърз обмен на информация (RAPEX);
- насочен контрол по оплаквания/сигнали на физически и юридически лица, данни за възникнали инциденти от употребата на детергенти.

За случаите, когато в МЗ/РЗИ постъпи сигнал/жалба от граждани, организации и др., е разработена стандартна оперативна процедура, регламентираща начина на процедиране по разглеждане, решаване на предложенията, сигналите/жалбите и последващ мониторинг.

Планирани тематични проверки – при планирането на дейностите на държавния здравен контрол в сектор „Детергенти“ се отчита оценката на риска за масовите и

професионалните потребители от употребата на продукти, резултатите от преходни проверки/години, както и нова информация за опасностите от приложението им.

В случай, че се установят нарушения на нормативните изисквания се предприемат законоустановените действия съгласно чл. 28, ал. 6 и 7 и Глава осма „Административно наказателни мерки” от ЗЗВВХВС. Предвидената минималната глоба е 1 000 лв., а максималната глоба е 40 000 лв.

Общи стратегии по надзор на пазара в сектора „Детергенти“:

1. Контрол на класифицирането, етикетиранието (включително задълженията за предоставяне на информация в интернет) и опаковането на пуснатите на пазара детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти;

2. Разработване на нови методи за лабораторен анализ на детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти, с цел повишаване ефективността на извършвания контрол от страна на контролните органи, във връзка със съответствието на състава на детергентите с информацията, посочена на етикета и информацията в интернет, във връзка с ограниченията по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) и за подобряване на дейностите във връзка със системата за бърз обмен на информация (RAPEX).

Конкретни стратегии по надзор на пазара в сектор „Детергенти“, които трябва да се следват в плановия период:

1. Анализ на данни за възникнали инциденти от употребата на детергенти и от проверки по сигнали на граждани за нарушения, с цел планиране на насочени проверки на пазара и на тематични проверки.

2. Разработване на актуални инструкции за реда и начина за взаимодействие между Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите във връзка със съвместни проверки по Регламент (ЕО) № 648/2004.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Детергенти	Регламент (ЕО) № 648/2004	Детергенти и ПАВ (повърхностно-активни вещества), предназначени за детергенти (класифициране, етикетиранието, опаковане и предоставяне на информация за съставките; забрани и ограничения по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006; Информационни листи за безопасност; предоставяне на информация по веригата на доставката)	2015	Нелия Димитрова nddimitrova@mh.government.bg ; тел.: + 359 2 930 12 14

2.22А.3. Доклад за дейности, извършени през преходния планов период

По линия на контрола инспекторите от регионалните здравни инспекции извършват проверки на класифицирането, етиктирането и опаковането на пуснатите на пазара детергенти, проверки на Информационните листи за безопасност, на предоставянето на информация по веригата на доставката за детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти, както и контрол на състава на детергенти по Приложение XVII на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).

За календарната 2014 г. все още няма налични данни за извършваните проверки и лабораторни анализи от РЗИ. Наличните данните за извършен от РЗИ систематичен и насочен контрол на детергенти през календарната 2013 г. са: анализиран е съставът на 137 детергента, като при 28 са установени несъответствия.

2.23. Сектор „Екопроектиране“ – Директива 2009/125/ЕО

2.23.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара” (ГДНП)

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.23.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат принципите и процедурите, описани в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

Извършват се планови проверки, като при определянето на продуктите за проверка се вземат предвид постъпилите жалби от предходната година и влизането в сила на нови регламенти.

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план на ГДНП за 2015 г., са посочени в таблицата:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Екопроектиране	Директива 2009/125/ЕО Регламент № 66/2014	Битови абсорбатори		Мариана Минева, mariana.mineva@damtn.government.bg , Тел.: +359 2 892 97 65

2.23.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През предходния планов период са извършени проверки на прости телевизионни приставки и домашни хладилни уреди.

Проверени са 207 бр. прости телевизионни приставки, от които 11 бр. не отговарят на изискванията за екопроектиране и 213 домашни хладилни уреди, от които 31 бр. не отговарят на изискванията за екопроектиране във връзка с информацията, предоставяна от производителите в книжката с инструкции.

Извършени са 11 проверки по уведомления от митниците.

Във връзка с постъпили жалби и сигнали са проверени циркуляционни помпи, климатизатори и телевизори.

За откритите несъответстващи продукти са предприети административнонаказателни действия и принудителни административни действия.

2.24. Сектор „Етикетиране на гуми“ – Регламент (ЕС) № 1222/2009

2.24.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 20 661 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.24.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяваният контрол е на база годишно тематично планиране и по постъпили потребителски жалби, за съответните продуктови групи в сектора. Инспекции по собствена инициатива (планирани), по повод жалби и предизвикани чрез митнически органи, включващи физически проверки на продукти и проверки на документи.

2.24.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 617 инспекции за този сектор.

2.25. Сектор „Плавателни съдове за отдих“ – Директива 1994/25/ЕО

2.25.1. Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров” 52А

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция „Надзор на пазара”

Главен директор: Мария Кънчена

e-mail: Maria.Kancheva@damtn.government.bg

2.25.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат съответните принципи и процедури, описани в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

Обща стратегия за надзор на пазара в сектора: в областта на правоприлагането се следва принципът на пропорционалност и принципът на последователност, налагане на минимални и максимални глоби и санкции за неспазване на изискванията.

Конкретната стратегия, която ще се следва в плановия период – прилагане принципа на пропорционалност и принципа на последователност, предприемане на коригиращи действия в разумни срокове, когато е необходимо.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Плавателни съдове за отдих	Директива 94/25/ЕО	Надуваеми лодки		Мариета Мухтарова, Marieta Muhtarova @damtn.government.bg

2.25.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

През втората половина на м. юни 2014 г. е започнала проверката за плавателни съдове за отдих – надуваеми лодки от категория С и D за съответствието с изискванията на Директива 94/25/ЕО. Към момента проверката продължава и резултати не могат да се докладват.

Осъществените действия по надзор на пазара в сектора са основно реактивни.

2.27. Сектор „Моторни превозни средства“ – Директива 2007/46/ЕО

2.27.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 20 661 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.27.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяваният контрол е на база годишно тематично планиране и по постъпили потребителски жалби, за съответните продуктови групи в сектора. Инспекции по собствена инициатива (планови), по повод жалби и предизвикани чрез митнически органи, включващи физически проверки на продукти и проверки на документи.

2.27.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 617 инспекции за този сектор.

2.28. Сектор „Двигатели за извънпътна техника” – Директива 97/68/ЕО

2.28.1. Отговорен орган и координати за връзка

Контролно-техническа инспекция (КТИ)

Милена Атанасова, главен експерт „Европейска координация”

e-mail: matanasova@kti.government.bg

Средствата за надзор на пазара се осигуряват от общия бюджет на КТИ. 28 инспектори провеждат ежемесечно контрол на пазара във връзка с прилагането на чл. 15 от Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника

2.28.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Съответните процедури в сектора са: проактивен контрол; на национална територия; проверки на веригата за доставки, магазини, панаири.

Форми на сътрудничество: Съвместна дейност с Агенция „Митници”.

На това ниво се преценява дейността на фирмите-вносители по отношение на изискванията за одобрение на типа на внасяните двигатели от трети страни. Инструкцията за взаимодействие с Агенция „Митници” е в сила от м. юли 2010 г. и се прилага за нови стоки от трети страни, декларирани за допускане за свободно обращение, за които са определени изисквания за ЕО одобрение на типа съгласно Закона за регистрация и контрол на земеделска и горска техника (ЗРКЗГТ). Контролът, осъществяван на границата цели предотвратяване на пускането на пазара на ЕС на стоки от трети страни, неотговарящи на определените от ЗРКЗГТ изисквания.

Контролът на пазара се осъществява от инспекторите на КТИ в съответствие с чл. 15 на ЗРКЗГТ и включват правата да:

1. извършват проверки в производствени помещения, складове, търговски и изложбени площи, стопански сгради, лични стопанства, при работа в земеделието и в горите;
2. изискват за проверка необходимите документи;
3. проверяват за наличие на необходимите маркировки и обозначения върху компоненти, системи или отделни технически възли за техниката;
4. издават задължителни предписания въз основа на констативни протоколи;
5. съставят актове при констатирани нарушения.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Извънпътна техника	Директива 97/68/ЕО	Двигатели за извънпътна техника	Януари 2015	Милена Атанасова; matanasova@kti.government.bg ; bg ; Тел.: +359 2 895 23 31

2.28.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

На основание на чл. 15 от Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, Контролно-техническа инспекция (КТИ) извършва постоянен контрол и регистрация на двигатели за извънпътна техника чрез регионалните си служби по области (РС на КТИ).

РС на КТИ изпращат ежемесечно справки с подробно описание на проверените двигатели в централно управление за обобщаване и анализ.

Контролът на пазара функционира добре, като при осъществяване на контрола по чл. 15 от ЗРКЗГТ служителите на Контролно-техническата инспекция имат следните правомощия:

1. да извършват проверки в производствени помещения, складове, търговски и изложбени площи, стопански сгради, лични стопанства, при работа в земеделието и в горите;
2. да изискват за проверка от притежателя на сертификат за одобрение на типа техническа документация, която е включена в техническото досие.

Служителите на Контролно-техническата инспекция са длъжни да установяват точно фактите при извършвания от тях контрол, да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват получената при проверките информация извън предназначението ѝ. През предходната 2013 г. са проверени 68 бр. двигателя.

2.29. Сектор „Торове“ – Регламент (ЕО) № 2003/2003

2.29.1. Отговорен орган и координати за връзка

Българска агенция по безопасност на храните

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

<http://www.babh.government.bg>

Отдел “Растителна защита“

Мариета Христова

e-mail: orz@bfsa.bg

2.29.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Конкретните категории продукти за сектора, които се предвижда да бъдат включени в годишния план за 2015 г., са посочени в приложената таблица.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Торове	Регламент (ЕО) № 2003/2003	Торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати		Мариета Христова; orz@bfsa.bg ; Тел.: +359 2 917 37 23

**2.30. Сектор „Потребителски стоки”: Стоки за деца (вкл. и детски облекла);
Оборудване за къмпинг и почивка; Лазерни продукти; Преносими стълби;
Велосипеди; Електрическо оборудване до 50V – Директива 2001/95/ЕО**

2.30.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 195 394 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.30.2 Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяване на перманентен контрол на този продуктов сектор на база нотификации по системата RAPEX, уведомления от митническите органи, постъпили потребителски жалби и определяне на приоритетни групи при месечното планиране. Процедурата включва физическа проверка, документална проверка, възлагане на проби за изпитване, оценка на риска, налагане на имуществени санкции и принудителни административни мерки.

2.30.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 5 835 инспекции за този сектор.

2.31. Сектор „Биоциди” – Регламент (ЕС) № 528/2012

2.31.1. Отговорен орган и координати за връзка

Министерство на здравеопазването (МЗ)

Дирекция „Обществено здраве“

Адрес: гр. София 1000, пл. „Света Неделя“ № 5

Тел.: + 359 2 931214

е-mail: nddimitrova@mh.government.bg

Министерството на здравеопазването (МЗ) е компетентен орган по смисъла на чл. 81 (1) от Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 528/2012”.

Организация на националните органи за надзор на пазара

Министерството на здравеопазването е национален орган за надзор на пазара за сектор „биоциди“. На регионално ниво функционират 28 регионални здравни инспекции със седалище населеното място – административен център на съответната административна област.

Регионалните здравни инспекции (РЗИ) осъществяват на територията на областта контрол на пуснатите на пазара биоциди чрез дейности по спазване и изпълнение на установените нормативни изисквания с Регламент (ЕС) № 528/2012, Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и Наредбата за условията и реда за пускане на пазара на биоциди, а именно: наличието на издадени разрешения за пускане на пазара на биоциди по реда на чл. 14, ал. 1 от ЗЗВВХВС, съответствието на класифицирането, етикетирането и опаковането на пуснатите на пазара биоциди с издадените разрешения, лабораторен контрол на пуснатите на пазара биоциди.

Общата численост на персонала в РЗИ е 2 904.

Органите на регионално ниво разполагат и с лаборатории, структурирани в дирекции или отдели, които извършват лабораторни анализи за целите на контрола. Лабораториите са акредитирани по БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020 и участват в национални и международни изпитвания за пригодност.

2.31.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

От 2005 г. в Република България е въведен разрешителен режим за пускане на пазара биоциди с цел осигуряване спазването на нормативно установените изисквания в областта на биоцидите (Регламент (ЕС) № 528/2012 и ЗЗВВХВС). Съгласно чл. 14, ал. 1 от ЗЗВВХВС биоцидите се пускат на пазара и се употребяват, когато за тях има издадено разрешение от министъра на здравеопазването. Когато биоцидите съдържат активно вещество/вещества, включени в списъка на одобрените активни вещества за специфичен продуктов тип (чл. 9, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 528/2012) се следват процедурите за разрешаване съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012. Ако активното вещество (вещества) на биоцидите е (са) съществуващо вещество (вещества), включено в списъка на Приложение № 2 на Регламент (ЕО) № 1451/2007 и за него няма решение на ЕК за невключване за съответния продуктов тип, както и все още не е включено в списъка на одобрените активни вещества за съответния продуктов тип, МЗ издава разрешение за пускане на пазара по национална процедура.

Регионалните здравни инспекции са органите, извършващи следните надзорни дейности на пазара:

- контрол за наличие на издадени разрешения за пускане на пазара на биоциди по реда на чл. 14, ал. 1 от ЗЗВВХВС на пуснатите на пазара биоциди;
- контрол на съответствието на класифицирането, етикетирането и опаковането на пуснатите на пазара биоциди с издадените разрешения, както и съответствието на

предоставената информация в Информационния лист за безопасност с условията на разрешението;

- лабораторен анализ на активни вещества на биоциди и състав на биоциди за целите на съответствието с издадените разрешения;
- насочен контрол на пазара по оплаквания/сигнали на физически и юридически лица, данни за възникнали инциденти от употребата на биоциди.

За случаите, когато в МЗ/РЗИ постъпи сигнал/жалба от граждани, организации и др., е разработена стандартна оперативна процедура, регламентираща начина на процедиране по разглеждане, решаване на предложенията, сигналите/жалбите и последващ мониторинг.

Планирани тематични проверки. При планирането на дейностите на контрола в сектор „биоциди“ се отчита оценката на риска за масовите и професионалните потребители на биоциди и резултати от преходни проверки/години, както и нова информация за опасностите от приложението им.

В случай, че се установят нарушения на нормативните изисквания (на действащото европейско и национално законодателство) се предприемат законоустановените действия съгласно чл. 28, ал. 6 и 7 и Глава осма „Административно наказателни мерки“ от ЗЗВВХВС. Предвидената минималната глоба е 5 000 лв., а максималната глоба е 100 000 лв.

Общи стратегии по надзор на пазара в сектор „Биоциди“:

1. Контрол на пазара за наличие на издадени разрешения за пускане на пазара на биоциди по реда на чл. 14, ал. 1 от ЗЗВВХВС и съответствието на класифицирането, етикетиранието и опаковането на пуснатите на пазара биоциди с издадените разрешения;

2. Въвеждане на нови методи за лабораторен анализ на активни вещества на биоциди, с цел повишаване ефективността на извършвания контрол от страна на контролните органи.

Конкретни стратегии по надзор на пазара в сектор „Биоциди“, които трябва да се следват в плановия период:

1. Тематични проверки на биоциди от продукти тип 14 – Родентициди във връзка с риска от остри интоксикации на деца и нецелеви животни при неправилно опаковане, етикетиранието и приложение, както и във връзка пре-класифицирането им.

2. Анализ на данни за възникнали инциденти от употребата на биоциди с цел въвеждане на адекватни мерките за управление на риска от употребата им.

3. Засилване на сътрудничеството между МЗ, респективно РЗИ и Агенция Митници с цел предотвратяване пускането на пазара на биоциди от трети страни, без издадено разрешение за пускане на пазара на по реда на чл. 14, ал. 1 от ЗЗВВХВС.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Биоциди	Регламент (ЕС) № 528/2012	Биоциди (Разрешаване пускането на пазара на биоциди, проверки на пуснатите на пазара биоциди)	2015	Нелия Димитрова nddimitrova@mh.government.bg ; Тел.: + 359 2 930 12 14

2.1.3. Доклад за дейности, извършени през преходния планов период

По линия на контрола инспекторите от РЗИ, през календарната 2013 г., са извършили 1 068 проверки на пуснатите на пазара биоциди за наличие на издадени разрешения за пускане на пазара по реда на чл. 14, ал. 1 от ЗЗВВХВС, за съответствието на

класифицирането, етиктирането и опаковането на пуснатите на пазара биоциди с издадените разрешения. Установени са 106 нарушения.

Проведени са 84 лабораторни анализа на състава и на активни вещества на биоциди и биоциди. При проверките са установени 20 отклонения.

За календарната 2014 г. все още няма налични данни.

2.32. Сектор „Етикетиране на текстилни продукти“ – Регламент (ЕС) № 1007/2011

2.32.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а
www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара в номинално изражение за 2013 г. – 64 160 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.32.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяваният контрол е на база годишно тематично планиране – инспекции по собствена инициатива (планирани) и предизвикани (по жалби), и чрез митнически органи, включващи физически проверки на продукти и проверки на документи.

2.32.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 1 916 инспекции за този сектор.

2.33. Сектор „Течни горива“ – Директива 2009/30/ЕО, Директива 2009/28/ЕО, Директива 2012/33/ЕС, Директива 2011/63/ЕС, Директива 98/70/ЕО

2.33.1 Отговорен орган и координати за връзка

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН)

Гр. София 1784, ж.к. “Младост” кв. Полигона, ул. “Проф. Петър Мутафчиев” № 2

<http://www.damtn.government.bg/>

e-mail: damtn@damtn.government.bg

Главна дирекция Контрол на качеството на течните горива

Главен директор – Васил Ненчев

E-mail: Vasil.Nenchev@damtn.government.bg

ДАМТН разполага с акредитирана лаборатория за изпитване на горива, смазочни материали и присадки с три сектора – една стационарна и две подвижни лаборатории.

2.33.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

В сектора се прилагат съответните принципи и процедури, описани в раздел 1.6.

Формите на сътрудничество, засягащи сектора, са описани в раздели 1.2, 1.3 и 1.7.

Основна дейност в сектора е осъществяване на контрол върху изискванията за качество на течните горива при тяхното пускане на пазара, разпространение, транспортиране и използване, както и на контрол върху качеството на биогоривата и техните смеси с течни горива от нефтен произход и на течните горива от биомаса в съответствие с изискванията на законодателството.

В сектора се прилага общата стратегия за надзор на пазара, описана в раздел 1.

Планираните проверки в сектора за 2015 г. са посочени в таблицата:

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Течни горива	Директиви 2009/30/ЕО, 2012/33/ЕС, 2009/28/ЕО, 2011/63/ЕС, 98/70/ЕО	Автомобилен бензин Дизелово гориво Газьол Биодизел	Януари 2015	Васил Ненчев Vasil.Nenchev@damtn.government.bg Тел.: +359 2 975 38 12

2.33.2 Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

За първото шестмесечие на 2014 г. са проверени 463 бр. течни горива, както следва:

- Автомобилни бензини – 230 бр.
- Гориво за дизелови двигатели – 233 бр.
- Издадени Констативни протоколи за съответствие на течните горива с изискванията за качество – 463 бр .
- Издадени Констативни протоколи за съответствие с изискванията за съдържание на биогориво в течно гориво – 275 бр.
- Брой на установените несъответствия с изискванията за качество – 27 бр.
- Брой на установените несъответствия с изискването за съдържание на биогориво в течно гориво – 7 бр.
- Приложени принудителни административни мерки – 47 бр.
- Издадени наказателни постановления – 26 бр.

2.34. Сектор „Запалки“ – Директива 2001/95/ЕО; Решение 2006/502/ЕО

2.34.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 9 979 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.34.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяване на контрол на този продуктов сектор на база нотификации по системата RAPEX, уведомления от митническите органи, постъпили потребителски жалби и месечно планиране. Процедурата включва физическа проверка, документална проверка, възлагане на проби за изпитване, оценка на риска, налагане на имуществени санкции и принудителни административни мерки.

2.34.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 298 инспекции за този сектор.

2.35. Сектор „Кристални стъкла“ – Директива 69/493/ЕИО

2.35.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 25 081 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.35.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяваният контрол е на база годишно тематично планиране – инспекции по собствена инициатива (планови) и предизвикани (по жалби), и чрез митнически органи, включващи физически проверки на продукти и проверки на документи.

2.35.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 749 инспекции за този сектор.

2.36. Сектор „Стоки имитиращи храни“ – Директива 87/357/ЕИО

2.36.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 5 961 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.36.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяване на контрол на този продуктов сектор на база нотификации по системата RAPEX, уведомления от митническите органи, постъпили потребителски жалби и месечно планиране. Процедурата включва физическа проверка, документална проверка, възлагане на проби за изпитване, оценка на риска, налагане на имуществени санкции и принудителни административни мерки.

2.36.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 178 инспекции за този сектор.

2.37. Сектор „Опаковки“ – Директива 94/62/ЕО

2.37.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите

Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а

www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова

Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“

e-mail: gl.direkcia@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазара за 2013 г. в номинално изражение – 308 612 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалентна пълно работно време) за 2013г. – 108.

2.37.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Текущо осъществява контрол и на опаковките на всички продукти, по които Комисия за защита на потребителите има правомощия и ангажимент в рамките на Националната секторна програма за надзор на пазара. Не се планира тематичен контрол на опаковки, но при проверки за всяка продуктова група, се контролират и техните опаковки по отношение на изискуемата маркировка за вид и състав, третиране след употреба и разделно събиране. Този начин на контрол е доказал своята ефективност.

2.37.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 9 216 инспекции за този сектор.

2.38. Сектор „Електрически съоръжения“ – Делегиран Регламент (ЕС) № 665/2013; Делегиран Регламент (ЕС) № 874/2012; Делегиран Регламент (ЕС) № 392/2012; Делегиран Регламент (ЕС) № 626/2011; Делегиран Регламент (ЕС) № 1062/2010; Делегиран регламент (ЕС) № 1059/2010; Делегиран Регламент (ЕС) № 1060/2010; Делегиран Регламент (ЕС) № 1061/2010

2.38.1. Отговорен орган и координати за връзка

Комисия за защита на потребителите
Адрес: гр. София 1000, пл. „Славейков“ 4а
www.kzp.bg

Главна дирекция “Контрол на пазара“

Главен директор: Емилия Елчинова
Румяна Пеканова – началник на отдел „Координация на контрола и безопасността на продуктите“
e-mail: gl.direkcija@kzp.bg; r.pekanova@kzp.bg

Бюджет на разположение на органа за надзор на пазар за 2013 г. в номинално изражение – 39 949 EUR; персонал (брой на инспекторите на разположение на органа за надзор на пазара в единици в еквивалент на пълно работно време) за 2013 г. – 108.

2.38.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Осъществяваният контрол е на база годишно тематично планиране и по постъпили потребителски жалби, за съответните продуктови групи в сектора. Инспекции по собствена инициатива (планови), по повод жалби и предизвикани чрез митнически органи, включващи физически проверки на продукти и проверки на документи.

2.38.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

В предходен планиран период (2013 г.) са извършени общо 1 193 инспекции за този сектор.

2.39. Сектор „Колесни трактори” – Директива 2003/37/ЕО

2.39.1. Отговорен орган и координати за връзка

Контролно-техническа инспекция (КТИ)

Милена Атанасова, главен експерт „Европейска координация”

e-mail: matanasova@kti.government.bg

2.39.2. Процедури за надзор на пазара и стратегия

Съответните процедури в сектора са: проактивен контрол; на национална територия; проверки на веригата за доставки, магазини, изложби; граничен контрол.

Форми на сътрудничество: Съвместна дейност с Агенция „Митници”.

На това ниво се преценява дейността на фирмите-вносители по отношение на изискванията за одобрение на типа на внасяната техника от трети страни. Инструкцията за взаимодействие с Агенция „Митници” е в сила от м. юли 2010 г. и тя се прилага за нови стоки от трети страни, декларирани за допускане за свободно обращение, за които са определени изисквания за ЕО одобрение на типа съгласно Закона за регистрация и контрол на земеделска и горска техника (ЗРКЗГТ). Контролът, осъществяван на границата цели предотвратяване на пускането на пазара на ЕС на стоки от трети страни, неотговарящи на определените от ЗРКЗГТ изисквания.

2.39.3. Доклад за дейности, извършени през предходния планов период

На основание на чл. 15 от ЗРКЗГТ Контролно-техническа инспекция (КТИ) извършва постоянен контрол и регистрация на нови колесни трактори чрез регионалните си служби по области (РС на КТИ).

РС на КТИ изпращат ежемесечно справки с подробно описание на проверените трактори в централно управление за обобщаване и анализ.

По отношение на вноса от трети страни, КТИ и Агенция “Митници” имат традиционно добър дългогодишен контакт. Те си взаимодействат на основание на съвместна Инструкция за взаимодействие в изпълнение на Регламент (ЕО) № 765/2008. Инструкцията се прилага за нови стоки от трети страни, декларирани за допускане за свободно обращение, за които са определени изисквания за ЕО одобрения на типа. В случаи на получена информация чрез уведомление от териториално митническо учреждение, служителите на РС на КТИ извършват проверка на новите колесни трактори за наличие на изискуемите от закона документи.

В изпълнение на чл. 12 от тази съвместната инструкция, от месец октомври 2010 г. в централно управление на КТИ се получават уведомления за предходната ежемесечна дейност между териториалните митнически учреждения и регионалните служби на КТИ. До момента, данните от тези справки показват, че регионалните служби на КТИ са се отзовали на всички уведомления от регионалните митнически звена и са реагирали в законово установения срок с проверки и изпращане на обратно уведомяване. През 2013 г. са проверени 303 бр. нови колесни трактори.

Сектор	Приложимо законодателство на ЕС	Категории продукти	Начален период	Лице за контакт от органа по надзор на пазара (име, e-mail и телефон)
Извънпътна техника	Директива 97/68/ЕО	Двигатели за извънпътна техника	Януари 2015	Милена Атанасова; matanasova@kti.government.bg ; Тел.: +359 2 895 23 31
Нови колесни трактори	Директива 2003/37/ЕО	Нови колесни трактори и компоненти за тях	Януари 2015	Милена Атанасова; matanasova@kti.government.bg ; Тел.: +359 2 895 23 31

